EGYETEMI ÁLLATORVOSI INTÉZET
KÖNYVTÁR - DEBRECEN
№ 9. Bzsl Sz029

Dr. HILAHI KISS ENDRE
KÖNYVTÁRA No 196.

ROVARTANI MŰSZÓTÁR.

A LEIRÓ ROVARTAN LEGFONTOSABB MŰSZAVAINAK FOGLALATJA.

A K. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT MEGBIZÁSÁBÓL
S KÜLÖN BIZOTTSÁGÁNAK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

DR. DADAY JENŐ.

Debreczeni m. kir. Tisza István Tud. Egyetem Állatani Intézete

103 ÁBRÁVAL.

BUDAPEST.

KIADJA A K. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT.

1894.

A PESTI LLOYD-TÁRSULAT KÖNYVSAJTÓJA.

Társulatunknak 1889. évi február 20-ikán tartott választmányi ülésén Frivaldszky János *és* Horváth Géza, *rámutatva hazai entomologiai irodalmunk terén az elnevezésekben és műszavakban mutatkozó ingadozásra, s kifejezvén a rovartani műszavak megállapításának és teljes összegyűjtésének szükségét, a már ez ügyben dolgozó szakbizottság nevében arra kérték a választmányt, hogy a rovartani műszótár anyagának összeállításával Dr. Daday Jenőt bizza meg.*

A választmány ez indítványt elfogadta s Daday Jenőt az összeállítással megbizta.

A titkárság az összegyűjtött anyagot kiszedette s még ugyanazon év junius végén a szakembereknek kéziratképen megküldötte, felkérvén őket, hogy az elsorolt műkifejezésekre javaslataikat, megjegyzéseiket október végeig szíveskedjenek beküldeni.

A beérkezett füzetek a bizottsághoz tétettek át, melynek Szily Kálmán, *majd* Frivaldszky János *elnöklete alatt* Daday Jenő, Entz Géza, Horváth Géza, Mocsáry Sándor *és* Paszlavszky József *voltak a tagjai. E bizottság számos ülésen tárgyalta a műszavakat s 1893 őszén adta át megállapodásának kész eredményét.*

Most, ime, a nyilvánosságnak adjuk át s kivánjuk, hogy ne csak szak-entomológusaink vegyék hasznát, hanem más szakbeliek is merítsenek belőle buzgalmat ilynemű szótárak összeállítására s járuljanak hozzá, hogy irodalmunkban a természettudományi műszavak megállapodásra jussanak.

Budapest, 1894. április 4.

Dr. Wartha Vincze,
titkár.

ELŐSZÓ.

Irodalmunkban ez ideig Frivaldszky János *„A magyarországi Téhely-röpűek (Coleoptera) műszavainak magyarázata stb.“ című dolgozata volt az egyedüli oly magyar forrás-munka, a melyből a rovarleirással foglalkozó meríthetett.*

Mikor a Természettudományi Társulat Választmánya megbizásából a rovartani műszótár anyagának összegyüjtéséhez kezdettem, a Földi János *„Természethistoriá“-ján kivül első sorban én is ehhez a forráshoz fordultam. De hogy kitűzött feladatomnak annál inkább megfelelhessek, felhasználtam a* Müller J. *„Terminologia entomologica“ című latin-német munkáját és* Redtenbacher L. *„Fauna austriaca“ művének ide vonatkozó adatait is.*

Főtörekvésem az volt, hogy irodalmunknak oly munkát nyujtsak, a mely a tudomány mai szinvonalán nyelvünk kivánalmainak lehetőleg eleget tegyen s a rovarok leirásával foglalkozóknak minden tekintetben megbizható és tájékoztató kútforrásúl szolgáljon. Tőlem telhetőleg kiterjesztettem tehát figyelmemet mindazokra a műszavakra, a melyek egy rovar orismologiai leirásánál tekintetbe jöhetnek. A műszavak kiválasztása és magyarázatuk, tehát e munka tartalmának végleges megállapítása azonban nem csupán rajtam fordult meg, hanem a Természettudományi Társulat Választmányától e feladattal megbizott bizottság véleményén is, a melynek különben egyik tagja lenni magam is szerencsés voltam. Ez az oka egyebek között annak, hogy az egyes rovar-rendek, családok és nemek szárnyerezetének magyar műszavai e munkából kimaradtak. A bizottság ugyanis ezeknek, mint nagyon specialisaknak, végleges megállapítását egyelőre nem tartotta szükségesnek.

Az orismologiai leirásokhoz szükséges műszavakon és magyarázatukon kivül azonban figyelemmel van e munka a rovarrendek és

egyes családok magyar elnevezésére; de e tekintetben, minthogy ez egyenesen a nomenclatura dolga, csakis néhány példát akar szolgáltatni más családok elnevezésének módjára.

A szövegben alkalmazott ábrákat illetőleg megjegyzem, hogy azoknak egy részét természetből, más részét a Müller J., Frivaldszky J. említett munkája, vagy pedig Claus C. és Leunis-Ludwig kézikönyve nyomán rajzoltam.

Budapest, 1894. április 4.

Dr. Daday Jenő.

ROVARTANI MŰSZÓTÁR.

a-b = abscissula

I.

Abbreviatus — *megrövidült.*
Abdomen — *potroh.*
— **campanulatum** — *harang-forma potroh;* pl. az *Eulophus xanthopus*-é (1. ábra).
— **coarctatum** — *karcsú tövű potroh,* a pikkelyes szárnyúaké s a legtöbb kétszárnyúé (4. ábra).
— **cornutum** — *szarvas-potroh;* az, a melynek hátán nyujtvány van.
— **dentatum** — *fogas potroh;* melynek haslemezei valamelyikén fogszerű kiemelkedés van.
— **elongatum** — *megnyúlt potroh,* mint pl. az *Agrion*-é (3. ábra).
— **forcipatum** — *ollós potroh;* mint pl. a *Forficulá*-é. (2. ábra.)
— **foveolatum** — *gödrös potroh.*
— **hastatum** — *dárdás potroh.*
— **laminatum** — *lemezes potroh.*
— **lobatum** — *karéjos potroh.*
— **marginatum** — *karimás potroh.*
— **petiolatum** — *nyeles potroh,* mint pl. a *Smierá*-é (5. ábra).
— **sessile** — *ülő potroh.*
— **spinosum** — *tüskés potroh, tövises potroh.*
Abruptus — *megszakadó.*
Abrupto-clavatus — *hirtelen-bunkós.*
Absconditus — *rejtett;* pl. a *Cassida* feje. (6. ábra).
Acetabulum — *ízvápa.*
Aciculatus — *karczolt;* az olyan fölszín, a mely mintha tűvel volna össze-vissza karczolva (7. ábra).
Acridiidae — *Száskafélék.*
Acrocephalus — *csúcsosfejű.*
Aculeatus — *tüskés, tövises;* a finom, hegyes tüskékkel fedett fölszín, pl. a *Hispa* tüskés szárnyfedői (8. ábra).
Aculeus — *tüske, tövis.*
— *fulánk;* a méhek fulánkja.
Acuminatus — *hegyezett.*
Acutus — *hegyes.*
Adiposus — *zsirfényű.*
Adnatus — *odanőtt, hozzánőtt.*
Adspersus, conspersus — *hintett, pettyezett;* valamely testrész, ha különböző színű kis pettyek vannak rajta tömötten egymás mellett.
Aduncus — *horgas.*
Aeneus — *bronzszínű;* a bronznak fémfényű zöldessárga színe.
Aeruginosus — *rezes-zöld;* a rézrozsda színe.
Ala — *szárny.* a nárnyerekat lásd a végén
Alatus — *szárnyas.*
Albus — *fehér.*
Alligatus — *függő,* mint pl. „Pupa alligata".

alutaceus = Alula = 1 mellekrácska?

Abscissula = Az Rhyncomonidae hátsó szárnyán a v. radialis alapi része meg a v. recurrens egy része (L. Schmiedeknecht Hymenopt. Mitteleuropas p. 542

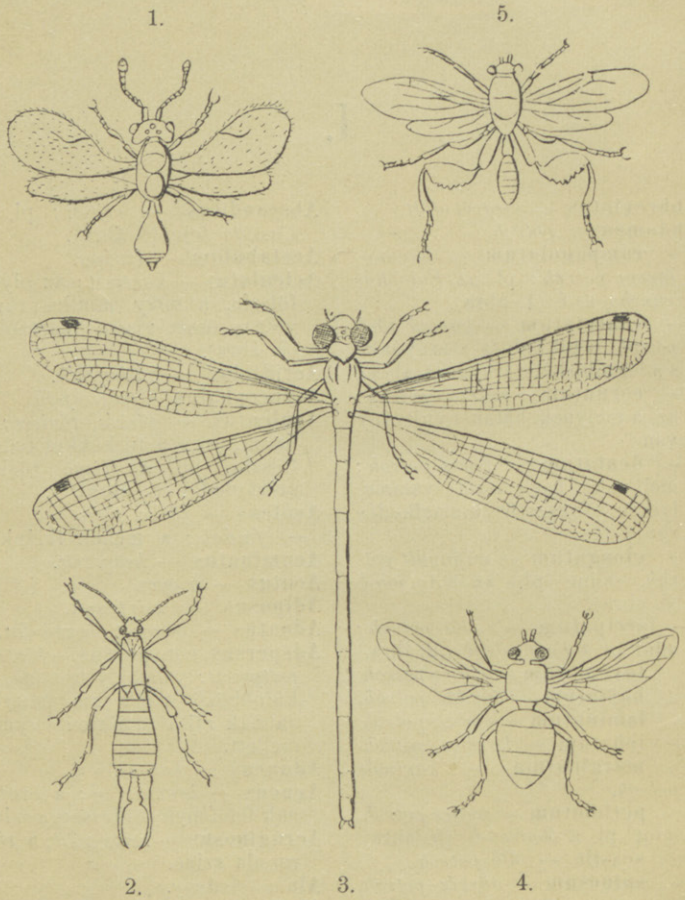
Acetabula = „das dem Vorderrande der Mittelbrust (nach Schmiedeknecht Opuscula Ichneum. p. 1509)

Ametabola — *átnemalakuló rovarok;* az olyanok, a melyek lárvái soha sem alakulnak át nyugvó és nem táplálkozó bábbá, hanem mindig táplálkoznak és mozognak, a míg csak kifejlett rovarokká nem válnak.

Amethystinus — *ametisztszínű világos ibolyaszínű.*

Ampliatus és **amplificatus** — *elszélesedett,* pl. a *Cassida* szárnyfedői (9. ábra).

Ampulla — *csuklya;* a Hemipteráknál a Tingisfélék előtorának

hátán többé-kevésbbé kiemelkedő csuklyaszerű hólyag.

Anastomosis — *összetorkolás;* a szárnyerek végső ágainak összenövése.

Angulus — *szög, szöglet.*

— **apicalis** — *végszög,* a szárnyak, vagy szárnyfedők végén levő szög.

Angulus humeralis — *vállszöglet*

— **scutellaris** — *paizsszöglet*

Angustatus — *keskenyedett.*

azok, a melyek sarló módjára hajlottak, mint pl. a Myrmeleonéi (11. ábra).

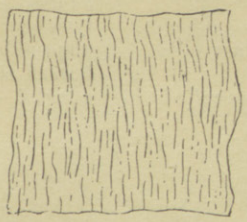
Antennae aequales — *egyenletes csápok;* azok, a melyeknek izei kivétel nélkül egyformák.

— **approximatae** — *közelálló csápok;* azok, a melyek egymás közelében erednek, mint pl. a Chrysisekéi (12. ábra).

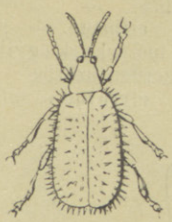
— **attenuatae** — *vékonyodott csápok;* azok, melyeknek kö-

6.

7.

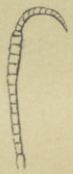
8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

Annulatus — *gyűrűs.*

Antennae — *csápok.*

— **abbreviatae és brevissimae** — *igen rövid csápok;* azok, a melyek a fejnél rövidebbek.

— **abrupto-clavatae** — *csonkabunkójú csápok;* azok, melyeknek bunkója csonkított, mint pl. a Coccinelláéi (10. ábra).

— **aduncо-falcatae vagy falciformes** — *sarlóforma csápok;* zepe vékonyabb, mint két végük, pl. a Helophorusé (13. ábra).

— **auriculatae** — *füles csápok;* azok, melyeknek alsó íze kivájt, fülkagylószerű lemezzé szélesedett s a következőt részben eltakarja, mint pl. a *Gyrinusé* (14. ábra).

— **barbatae** — *szakállas csápok;* azok, melyeknek egyik oldalát szőrök fedik.

— **brevirostres** — *orrtövi csá-*

pok; a melyek a száj tövénél erednek.

Antennae breves — *rövid csápok*; azok, a melyek csak oly hosszúak, mint a fej.

— **breviores** — *megrövidült csápok*; azok, a melyek a fejnél hosszabbak, de a testnél mégis rövidebbek.

— **chelatae** — *ollós csápok*, azok a kétágú csápok, a melyeken az egyik ág mozgékony, mint pl. az *Elenchus*-é (15. ábra).

— **ciliatae** — *pillás csápok*, a melyeknek egyik oldala pillaszerűen szőrös.

— **cirratae** — *sallangos csápok*; vagy fésüformán elállanak, mint pl. a Lucanusén.

— — **lamellatae** — *lemezesbunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei egyik oldalra kinyujtott, széles lemezkéket formálnak, mint pl. a Melolonthán.

— — **perfoliatae** — *gallérosbunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei egymástól élesen elkülönültek, mint pl. a Hydrophilusén.

— **clavatae** v. **capitatae** — *bunkós csápok*; azok, a melyek egy hosszú, feltünően elütő alaprészből, a *tőből* — scapus; hosszú, többizű középrészből, az *ostorból* — flabellum — s nagy,

15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22.

azok, a melyek egyszer vagy kétszer fésüsök és ágaik igen hosszúak, íveltek, szőrözettek, mint pl. a Lophyruséi (16. ábra).

— **cirrosae** — *pamatos* vagy *csomótás csápok*; azok, melyeken hosszabb, szőrcsomócskák vannak, mint a Thrypséin (17. ábra).

— **clava exarticulata** vagy **solida** — *tömör-bunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei oly szorosan vannak egymáshoz illesztve, hogy az izesülés alig észrevehető, mint pl. a Platypusén.

— — **fissae** — *hasadt-bunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei egyik oldalon fürészszéles végrészből, a *bunkóból* — clava — állanak. (18. ábra).

— — **tunicatae** — *burkolt bunkójú csápok*; azok, a melyeken a bunkó izei tölcsérformán egymásba mélyedtek, pl. *Lethrus* (19. ábra.)

— **clinteriformes** — *korongos csápok*; a melyeknek csúcsize korongforma, pl. *Clinterocera* (20. ábra).

— **composito-pinnatae** — *kétszer tollas csápok*; azok, melyeknek oldalágai ismét tollasok (21. ábra)

— **dentatae** — *fogas csápok*; azok, a melyeknek izei finom, hegyes tüskékkel fegyverzettek.

Antennae dichotomae v. furcatae — *villás csápok;* azok, a melyek többé-kevésbbé egész hosszukban két, leggyakrabban egyenlő ágra osztottak. Ha az ágak lantszerűen hajlottak, akkor *lant-ágúak* — lyrato-dichotomae (22. ábra).

— **distantes** — *távolálló csápok;* azok, melyek egymástól távol erednek.

— **distichae v. bipectinatae** — *kétsorosan fésűs csápok;* azok, a melyeknek izei két oldalt hosszú nyujtványokkal fegyverzettek. (23. ábra).

— **duplicato-pectinatae** — *kettősen fésűs csápok;* azok, a melyeken az izek mindenik oldalán két-két nyujtvány van, mint pl. a Ctenophoráén (24. ábra).

— **elongatae** — *megnyúlt csápok;* azok, a melyek oly hosszúak, mint a rovarnak a teste.

— **ensiformes v. pyramidales** — *tőrforma csápok;* azok, a melyek széles alapról indulva, végük felé folytonosan keskenyednek, de e mellett meglehetős rövidek és oldalaikon élesek, mint pl. a Tryxaliséi (25. ábra).

— **exarticulatae** — *izeletlen csápok;* azok, melyek izeit nem lehet megkülönböztetni, vagy pedig csak egy izből állanak.

Antennae extraoculares — *a szemektől távolálló csápok;* mint pl. az Apoderuséi (26. ábra).

— **fasciculatae** — *bojtos csápok;* azok, a melyeknek minden egyes izén egy-egy szembetűnő szőrpamat van, mint pl. az *Eurytoma abrotani*-é, v. a *Rosalia alpiná*-é.

— **filiformes** — *fonálforma csápok;* azok, a melyek alapjoktól hegyökig egyenlő vékonyak és hengeres izekből állanak, mint pl. a Carabus-é (27. ábra).

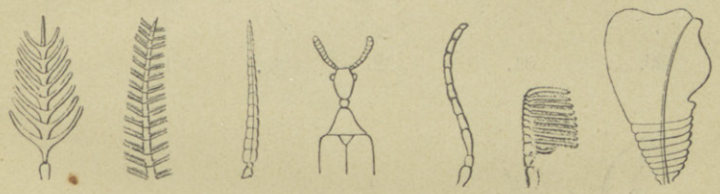
— **fimbriatae** — *rojtos csápok;* azok a melyeknél az izeknek egyik oldalán hosszú, egyközűen fekvő szőrök vannak.

— **fissae** — *hasadt csápok;* azok, a melyek két vagy több ágból állanak (22. ábra).

— **flabellatae** — *legyezős csápok;* azok a leggyakrabban lemezes-végű csápok, melyek rövid végső izeinek hosszú nyujtványai szorosan egymás mellett állanak (Evanyocera) (28. ábra).

— **foliatae** — *levélforma csápok;* azok, a melyek mindkét oldalukon levélszerűleg lapítottak (29. ábra).

— **fornicatae** — *boltozatos csápok;* azok a rövid csápok, a melyeknek külső oldala íves, belső oldala öblös vagy vájt, (Haemalastor) (30. ábra).

23. 24. 25. 26. 27. 28. 29.

Antennae fractae — *térdes csápok, megtört csápok*; azok, a melyeken a hosszú alapíz a többiekkel szögletet alkot (hangya). Ezeket *antennae geniculatae*-nak is nevezik. A hosszú alapíz a *tőkocsány*, scapus, a többiek a *csápostor*, funiculus. (31. ábra.)

— **frontales** — *homlokon álló csápok*; mint pl. a Méhfélékéi (32. ábra).

pok; azok, a melyeknek kúpforma izei széles végökön vájtak és a következőket félig eltakarják, mint pl. a Prionusei (35. ábra).

Antennae imparipinnatae — *egyenlőtlenül tollas csápok*; azok, a melyeken az egyes izek oldalnyújtványai mindenik oldalon különböző hosszúak, mint pl. a Lophyrus-é. (36. ábra.)

— **inaequaliter-pinnatae** — *váltakozva tollas csápok*; azok,

30.

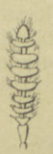
31.

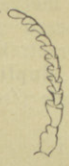
32.

33.

34.

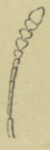
35.

36.

37.

38.

39.

40.

— **funiculatae** — *ostoros csápok*; az oly térdes csápok, a melyeknek csápostora hengeres, fonálforma, de egyenlő vastag, mint pl. a méhé (33. ábra).

— **fusiformes** — *orsó-forma csápok*; azok, a melyek mindkét végökön vékonyabbak, mint közepökön, de máskülönben rövidek, mint pl. a Sarrotriuméi (34. ábra).

— **imbricatae** — *tokolt-izű csá-*

a melyeken az izek levélforma nyujtványai váltakozva hosszúak és rövidek (37. ábra).

— **incrassatae** — *vastagodó csápok*; azok, a melyek végök felé fokozatosan vastagodnak mint pl. a Silpháé (38. ábra).

— **inferiores** — *alsó-állású csápok*; azok, a melyek a fej alsó felében erednek, mint pl. a Geotrupes-é (39. ábra).

— **infraoculares** — *szem alatti*

csápok; azok, a melyek a szemek alatt erednek, mint pl. a Serropalpusé (40. ábra).

Antennae inoculares — *szemből eredő csápok;* azok, a melyeknek eredéspontját a szemek körülfogják, mint pl. a *Cerambyx*-é (41. ábra).

— **interoculares** — *szemközi csápok;* azok, a melyeknek eredéspontja a szemek között fekszik, mint pl. a Leptura-é (60. ábra).

felé fokozatosan keskenyednek és oldalaik élesek (25. ábra).

Antennae longiores — *hosszú csápok;* azok, a melyek kevéssel hosszabbak a testnél.

— **longirostres** — *orrközépi-csápok,* a melyek az orrmány közepe táján, vagy hátrább erednek.

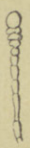
— **longissimae** — *igen hosszú csápok;* azok, a melyek a testnél többször hosszabbak.

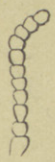
41.

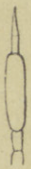
42.

43.

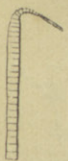
44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

— **irregulares, inaequales, intricatae** — *szabálytalan csápok;* azok, a melyeknek izei feltűnően szabálytalanok, egymáshoz ritkán hasonlítanak s külön féle nyujtványokat viselnek.

— **lamellatae** — *lemezes csápok,* ha végizeik egyik oldalán széles lemezek vannak, pl. *Melolontha.*

— **lanceolatae** — *lándsaforma csápok;* azok, a melyek csúcsuk

— **moniliformes** — *füzéres csápok, olvasóforma csápok;* azok, a melyek egyenlő vastagok és izeik egymástól élesen elkülönültek, mint pl. a Tenebrio-é (44. ábra).

— **mucronatae** — *tőrös csápok;* azok, a melyeknek utolsó ize hirtelen hegyesedik, mint pl. az Empis-é (45. ábra).

— **nodosae** — *csomós csápok;* azok, a melyeknek középső

ízei és végső íze a többinél vastagabbak, mint pl. az Otiorhynchus lugens-é (46. ábra).

Antennae nutantes — *hajlott-végű csápok;* azok a melyek végökön erősen hajlottak, mint az Acherontia-é (47. ábra).

— **palethraceae** — *lapátforma csápok;* azok, a melyeknek végízei lapátformán szélesedettek, mint pl. a Palethrocoris-é (48. ábra).

— **paripinnatae** — *egyenlően tollas csápok;* azok, a melyeknek mindkét oldalán egyenlő hosszú nyujtványok vannak, mint pl. a Saturniá-é (49. ábra).

— **pectinatae** — *fésüs csápok;* azok, a melyek izeinek egyik oldalán nyujtványok vannak, m. pl. a Cerophytum-é (50. ábra).

— **plumosae** — *pelyhes csápok;* azok, a melyeknek szőrei oly hosszúak, hogy minden szőrt egyenként meg lehet különböztetni, mint pl. a Tanypus himéi (51. ábra).

Antennae praeoculares — *szem előtti csápok;* azok, a melyek a szem előtt erednek, mint pl. a Carabusói (52. ábra).

— **pyriformes** — *körteforma csápok;* azok, a melyek csúcsuk felé erősen vastagodnak, csúcsukon kissé bemélyedtek és rövidek, mint pl. a Nycteribia-é (53. ábra).

— **ramosae** — *ágbogas csápok;* azok, a melyeknek izei közül csak egyeseken vannak felfelé álló nyujtványkák, mint pl. a Dicladocerus-é (54. ábra).

— **rectae** — *egyenes csápok.*

— **replicatae** — *rejtőző csápok;* azok, a melyek visszafelé egy mélyedésbe hajlíthatók, mint pl. az Aphanipterákéi.

— **scopiferae** = **fasciculatae**

— **serratae** — *fürészes csápok;* azok, a melyeknek izei egyik

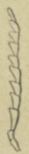
52.

53.

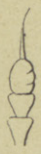
54.

55.

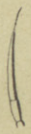
56.

57.

58.

59.

60.

oldalukon fürészesen fogazottak, mint pl. az Elater-é (55. ábra).

Antennae setaceae — *sörteforma csápok;* azok, a melyek a mellett, hogy hosszúak, egyenletesek, s izeik nem különböztethetők meg élesen, mint pl. a Phryganeá-é (56. ábra).

— **setigerae** — *sörte-végű csápok;* azok, a melyeknek végize sörteformán vékonyodott, mint pl. a Stratiomyséi (57. ábra). E sörte lehet azután *egyszerű sörte* — seta simplex — v. *pelyhes sörte* — seta plumosa.

— **spathulatae** — *lapostövű csápok;* azok, a melyeknek törzse lapított, mint pl. a Paussidákéi (58. ábra).

— **subnodosae** — *gyengén csomós csápok.*

— **subpectinatae** — *gyengén fésüs csápok.*

— **subulatae** — *árforma csápok;* azok a rövid csápok, a melyeknek tőizei vastagok, hosszú végízük pedig, vékony és hajlott, mint pl. a Libellulá-é (59. ábra).

— **superiores** — *felsőállású csápok;* azok, a melyek a fej felső részén erednek, mint pl. a Proctotrupeséi (42. ábra).

— **tortae** — *görbült csápok;* azok, a melyek legalább egyik pontjukon erősen meggörbültek, mint pl. a Platygasteréi (61. ábra).

Antennae torulosae — *bütykös csápok;* azok a melyeknek izei kisebb-nagyobb csomót viselnek, mint pl. a Lamia textor-é (62. ábra).

— **uncatae** — *gamós csápok;* azok a szabálytalan csápok, a melyeknek egyik-másik ize horogba megy át (63. ábra).

— **uncinatae** — *horgos csápok;* azok, a melyeknek csúcsize az előtte való felé visszagörbült, mint pl. a hím Odyneruséi (64. ábra).

— **ungviculatae v. forcipatae** — *karmos csápok;* azok, a melyeknek végize egy vagy több karommal fegyverzett, Ascalaphus lárvájáé (65. ábra).

61. 62. 63. 64. 65. 66. 67.

Anthracinus — *kékesfekete, kőszénfekete;* fénylő, kékesbe játszó fekete szín.

Anticus — *mellső.*

Antlia (haustellum) — *szipóka;* a Légyfélék szívó szájszerve.

Anus — *végbélnyilás.*

Aphaniptera — *Bolhák;* a kétszárnyúak egyik alrendje.

Aphididae — *Levéltetűfélék.*

Apidae — *Méhfélék.*

Apophysis — *czombgyűrű;* a tompor és a czomb közé beékelt izületi gyűrű.

Area interna des Mittelsegments = der Raum neben dem Mittelfelde
vide: Alfken Die Bienenfauna von Ost-
preussen p. 161

Appendices anales — *alfeli függelékek*; pl. a Perláéi (66. ábra).

Aquamarinus — *tengerzöld*; világos halvány, túlnyomóan kék és kevés szürkével kevert szín.

Arcuatus — *íves*; valamely testrésznek a szegélye akkor, ha körívben fut.

Areulus — *szárny-ívecske*; az a kis bemélyedés, a mely egyes Neuropterák mellső szárnya végének közelében van.

Area — *szárnyterecske*; mind az az apró terület, a melyet a szárnyerek körülzárnak.

Areola — *szárnytükör*; az Ichneumonidák három hónaljterecskéje közül a középső.

Argenteus — *ezüst-színű*; az ezüstnek fémfényű, fénylő, de mindig kevéssé kékesbe játszó fehér színe.

Arolium — *tapadó talpacska*; az a puha, ragadós bőrkarély, a mely a Dipterák és Hymenopterák és némely Orthopterák és Hemipterák karmai között van.

Arthrium — *fióklábfejiz*; az, a többi lábfejizeknél jóval kisebb lábfejiz, a mely a Pseudotetrameráknál és Pseudotrimeráknál fordul elő (67. ábra).

Arthrodium — *fiókcsípő*; az a kis mellrészlet, a mely a Dytiscidákon és Melolonthidákon a mellet a csípővel összekapcsolja.

Arthropoda — *izeltlábúak*.

Articulatio — *izülés, csukló*; két szervnek mozgékony összeköttetése.

Articulus — *iz*; a csápoknak és lábaknak összetevő részei, a melyeket azután mindig az alaptól kell számlálnunk.

Asilidae — *Rabló légyfélék*.

Ater, aterrimus — *tiszta fekete, sötétfekete*; minden más színkeverék nélkül való fekete szín.

Atomus — *Atom*; apró színes petty.

Atro-coeruleus — *feketéskék, sötétkék*; az a sötétkék szín, a mely feketébe megy át.

Atro-virens — feketés-zöld.

Attenuatus — *vékonyodott*; az a hengeres testrész, a mely egyik részén kisebb átmérőjű.

Aurantiacus — *narancs-színű*; a narancs színéhez hasonlító pirossal kevert sárga szín.

Auratus — *aranyszínű, aranyos*; az aranynak fémfényű, fénylő sárga színe, de a mely kis mértékben zöldesbe játszik.

Aurelia — *fémfoltos báb*; az a báb, a melyen fémfényű foltok vannak, mint pl. a Vanessa cardui stb. bábján.

Aurichalceus — *sárgaréz színű*.

Auriculae — *fülecskék*; némely Libellulida himjének 2-ik potrohgyűrűje oldalain álló dudorkák. Ezeket hasoldali dudorkáknak is nevezik — verrucae ventrales.

Aureus — *hajnalpiros*; halvány világos piros szín.

Axilla — *hónalj*.

Azureus — *égszinkék, lazurkék, azurkék*; fehérrel kevert világoskék szín.

Badius — *gesztenyeszínű*; élénk barna szín sárga tünettel.

Barbatus — *szakállas*.

Basis — *alap, tő*; a szervnek az a része, a mellyel valahová tapad vagy valahonnan kezdetét veszi.

Bathmis — *szárnybog*; = **carpus** és **nodulus**.

Bicuspis — *kéthegyű*, az Anthocoris pini fejének mellső csúcsa. (68. ábra.)

Bifidus — *ketté hasadt*; az olyan szerv, a melyen a hasadás a

areola supra media = felső középmező
" supraexterna = külső mező
" dentiparae = fogasmező
" posteromedia = alsó középmező
" posterointermedia = hátsó középmező
" " " = alsó külsőmező

az Ichneumonidák ató-
torán előforduló részek

közepén túl, vagy majdnem tövéig halad.

Bifurcatus — *villás;* az olyan szerv, a mely csúcsán hasítottnak látszik, de a hasítás nem terjed a közepén túl s a hasított részek tompák.

Bilobus — *kétkaréjú.*

Blattidae — *Csótányfélék.*

Bombifrons — *duzzadthomlokú.*

Bombycidae — *Szövőlepke-félék.*

Bombyliidae — *Czinczúr-félék.*

Bostrichidae — *Szú-félék.*

Brachelytra — *csonkaszárnyfedősök.*

Branchiae — *kopoltyúk,szilványok.*

Braulidae — *Méhtetűfélék.*

Brachidae — *Zsizsikfélék* régibb értelemben.

Brunneus — *vörhenyesbarna,* az olyan barnaszín, a melyben túlnyomó a vörös.

Buccatus — *duzzadt, pofók.*

Buccula — *ajaklemez;* a Hemipterák szipókájának tövén lévő két lemez.

Bullatus, bullosus — *hólyagos.*

Buprestidae — *Díszbogárfélék.*

Bursa — *táska;* általában a testnek minden zsebforma mélyedése.

— **copulatrix** — *párzó-táska;* a női ivarszerv hüvelyének az a toldaléka, mely a hím közösülő szervének befogadására szolgál.

Bursulae ceriferae — *viasztáskák;* a dolgozóméhek hasán lévő üregek, a melyekben a viasz kiválik.

Byrrhidae — *Pilulabogárfélék.*

Caesius — *szürkéskék.*

Calcar — *sarkantyú;* a lábszárnak mozgatható tüskeforma nyujtványa.

Callosus — *duzzadékos;* valamely testrész, ha széle duzzadt.

Callus — *bütyök;* valamely testrész duzzadt kiemelkedése.

Callus axillaris v. humeralis — *vállbütyök;* a szárnyak izesülésénél lévő bütyökszerű külső duzzadás.

— **cubitalis** — *hónaljbütyök;* a szárnyak izesülési pontjánál lévő alsó vagyis belső bütyök.

— **frontalis** — *homlokbütyök;* a csápok között a homlokon lévő bütyök.

Campanulatus — *harangforma.*

Canaliculatus — *csatornás;* az a szerv, a melyen egyetlen rovátka fut végig.

Canthus — *fejpárkány;* a szemeket egészben vagy részben felső és alsó félre osztó kiemelkedés. (Geotrupes.)

— **occipitalis** — *nyakszirttaraj;* némely szitakötőféle fejetetején a szemek mögött lévő haránt kiemelkedés.

Canus — *szürkésfehér, fehéresszürke.*

Capillatus — *üstökös;* az a rovar, melynek homlokán szőrök vannak.

Capillitium — *szőr-csuklya;* a Bagolypillefélék előtorának hátán lévő szőrkiemelkedés.

Capitatus lásd **clavatus.**

Capitulum lásd **clava.**

Capitulum compositum — *összetett csápbunkó;* az olyan csápbunkó, a mely több részből áll, mint pl. a Necrophorusé (69. ábra).

— **exarticulatum és solidum** — *egyszerű csápbunkó;* az olyan csápbunkó, a mely egyetlen izből áll, mint pl. a Histeré (70. ábra).

— **fissum** — *hasadt csápbunkó;* az olyan, a melynek izeit egyik oldalon bemélyedések választják el egymástól, mint pl. a Lucanusé (71. ábra).

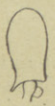
Capitulum inflatum — *duzzadt csápbunkó;* mint pl. a Paususé (72. ábra).
— **lamellatum** — *lemezes csápbunkó;* az olyan, a melynek izei egyik oldalukon lemezekké szélesedettek, mint pl. a Polyphylla fullo-é (73. ábra).
— **perfoliatum** — *galléros csápbunkó;* az olyan, a melynek izei harántúl ívelten állanak el egymástól, mint pl. a Dermestes-é (74. ábra).

68.

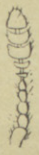

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

— **tunicatum** — *tölcséres csápbunkó;* az olyan, a melynek izei tölcsérformán egymásba illenek és egymást fedik, mint pl. a Lethrus cephalotes-é (19. ábra).
Caput — *fej.*
— **absconditum, obtectum, occultum** — *rejtett fej;* az olyan, a melyet a tor előpárkánya elföd (Cassida).
— **clypeatum** — *pajzsos fej;* az olyan, a melynek előszéle egyszerűen v. zegzugosan szélesbített és kinyúló. (Ateuchus.)
Caput declive — *lejtős fej* (l. c. porrectum).
— **exsertum** — *kitolult fej;* az olyan, a mely a torból kiáll s egyszersmind mintegy kocsánya van, pl. Meloë
— **insertum** — *beékelt fej;* az olyan, a mely hátulsó, nyakforma részével a torba erősen bemélyedt.
— **perpendiculare** — *függőleges fej;* az olyan, a mely a test hosszvonalára függőlegesen áll, pl. Dorcadion.
— **porrectum** *(declive)* — *rézsútos fej,* mely a test hosszvonalával tompa szögben áll (Amara, Pterostychus).
— **retractile** — *behúzható fej.*
— **retractum** — *behúzott fej;* az olyan, a mely a mellkasba homlokáig bemerül, pl. Anobium.
— **rostratum** — *ormányos fej;* pl. a Curculionidáké (75. ábra).

Caput transversum — *haránt fej;* az olyan, a mely szélesebb, mint a milyen hosszú, mint pl. a Dicellocerasé (76. ábra). — **verticale** l. **perpendiculare.**

Carabidae — *Futrinkafélék.*

Carbonarius — *szénfekete, koromfekete.*

Cardo — *sark;* az alsó állkapcsoknak az a haránt részlete, a melylyel a fejhez izesűlnek. — **maxillae** — *az alsó állkapocs sarka.*

Carina — *gerincz, borda, orom;* a test valamelyik részén lassanként emelkedő, hosszúranyult, éles kiemelkedés.

Carinatus — *ormos;* az a testrész vagy testfölszin a melyen egy kiemelkedés fut végig.

Cariosus — *rágottas;* az olyan ékítmény, melynek mélyedései hosszúkásak, sokféleképen hajlottak, mintha férgek rágták volna ki.

Carneus — *húspiros, hússzínű.*

Cartilagineus — *porczogószerű;* az olyan szerv, a mely vastag, kissé átlátszó, hajlítható és sajátságai a bőr és szarú keverékét teszik, mint pl. a Thais Polyxena bábburka.

Caryophylleus — *szegfűbarna;* a szegfűszeg barna színe.

Cassididae — *Paizsbogárfélék.*

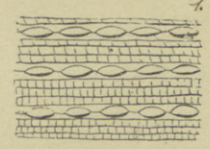
Castaneus — *gesztenyebarna, gesztenyeszínű, rőtbarna.*

Catenatus — *lánczszerű;* az olyan ékítmény, melyen a hosszúkás, erős kiemelkedések a láncz szemeire emlékeztetőleg következnek egymásután sorokban (77. ábra).

Cauda — *fark;* a potroh far-

76.

77.

78.

gyűrűjén előforduló függelékek.

Caudatus — *farkos;* az olyan potroh, a melynek fargyűrűjén farkforma nyujtványok vannak.

Cecidomyidae — *Gubacslégyfélék.*

Cephalotheca — *fejburok;* a bábnak mellső félgömbforma szelete, a mely a későbbi, teljesen kifejlett rovar fejét zárja magában.

Ceratotheca — *csápburok;* a báb burkának az a részlete, a mely a későbbi, teljesen fejlett rovar csápjait zárja magában.

Cerci — *fartoldalékok;* az alfel

két oldalán lévő két rövid, izelt függelék, mint pl. a Blattán (78. ábra).

Cervinus — *vörhenyesszürke, gimpej, szürkebarna;* szennyes vörösbe játszó szürke szín.

Cervix — *tarkó;* a nyak felső részlete.

Cetoniidae — *Virágbogárfélék.*

Chalybaeus — *aczélkék.*

Character—*jellem, bélyeg;* a fajok, nemek, családok, rendek, osztályok ismertető jelei.

Chelatus — *ollóforma, ollós.*

Chitin — *khitin;* az Izeltlábú állatok vázának alapállománya.

Chrysalis — *báb.*

Chrysalis attenuata — *orsóforma báb;* az, a melynek egyik vagy mindkét vége vékonyodó (79. ábra).

— **aurita** — *füles báb;* az, a melynek csápburkai fölfelé állók (80. ábra).

Chrysalis cingulata — *öves báb;* a nappali pillangók szögletes, bábalakja, mely derekán átvetett övvel van odaerősítve pl. Pierisek (81. ábra).

— **custodita** — *nyiltgubójú báb;* az olyan tökéletes báb, a melynek gubója a fejvégen részben nyitott, mint pl. Saturnia pyri bábja (82. ábra).

— **cylindrica** — *hengeres báb;* az, a mely mindenütt egyenlően vastag és hengeres. (83. ábra).

— **folliculata** — *gubós báb, zártgubójú báb.* (84. ábra.)

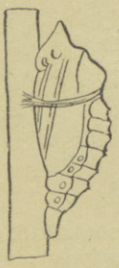
— **glossata** — *ormányos báb;* az oly orsóforma báb, a melynek nyelvburka ormányformán kiáll (Sphinx) (85. ábra).

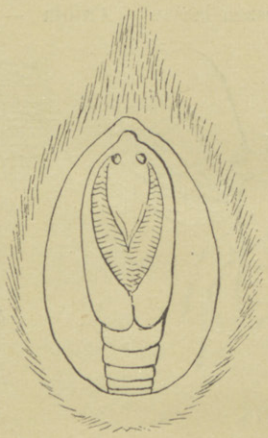
79.

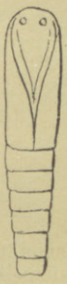
80.

81.

82.

83.

Chrysalis muricata — *tüskés báb;* az olyan, a melynek végén tüskék, az ú. n. bábsegítők vannak (86. ábra).

— **mutica** — *sima báb;* az, a melyen sem fogak, sem szőrök, sem hegyes kiemelkedések nincsenek.

— **nasuta v. personata** — *álorczás báb;* az oly függő báb, a melynek hátán nyujtványok és fémfényű pontok vannak.

— **nuda-mutica.**

— **pendula** — *függő báb;* a nappali pillangóknak oly bábja, a mely farán függ (87. ábra).

— **pollinosa** — *lisztes báb;* a melynek fölszínén lisztforma por van szétszórva, mint a Gastropacha neustria-én.

— **pruinosa** — *deres báb;* az olyan, melynek fölszínén letörülhető, dérszerű por van.

— **ventricosa** — *hasas báb;* az olyan, mely oldalán erősen kiduzzadt, mint pl. a Diloba coeruleocephala bábja.

Chrysididae — *Fémdarázsfélék.*

Chrysomelidae — *Levélbogárfélék.*

Cicadidae — *Kabóczafélék.*

Cicatricosus — *forradásos;* az ékítmény akkor, ha sorokban fekvő, himlőhelyforma, emelkedett szegélyű mélyedésekből áll.

Ciliatus — *pillás;* valamely szervnek a széle, mikor rövid, merev szőrök emelkednek rajta.

Cinereus — *hamuszürke, hamuszínű, hamvas.*

Cingulatus — *öves;* az a színrajz, a melyet más színű szegő minden oldalról körülvesz.

Cinnabarinus — *czinóberveres.*

Circularis — *kerek.*

Cirratus — *kacskaringós;* az olyan szerv, a mely többszörösen hajlik és hajlott ágakat bocsát,

Cirrosus — *bodros;* az a szerv, a melyen nem igen tömötten álló, hosszú és göndör szőrök vannak.

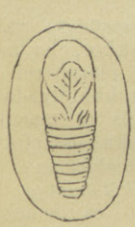
Citrinus — *citromsárga;* élénk és tiszta, az érett czitroméra emlékeztető sárga szín.

Classis — *Osztály.*

Clathratus — *rácsozatos;* az olyan ékítmény, a melyben mélyedések sorban, s ezek között szaggatott hosszanti kiemelkedések vannak, mint pl. a Carabus clathratus szárnyfedőjén (88. ábra).

Clava (capitulum) — *csáp-bunkó, csáp-gomb;* a csápok duzzadt csúcsa.

Clavaceus és clavatus — *bunkós,*

84.

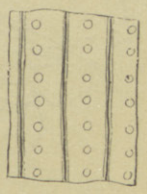
85.

86.

87.

88.

bunkóforma; az olyan hosszú testrész, a mely vége felé fokozatosan vastagodik és csúcsán kerekített.

Clavigeridae — *Hangya-bogárfélék.*

Clinteriformis — *korongforma.* Lásd Antennae clinteriformes.

Clypeatus — *pajzsforma.* Lásd Caput clypeatum.

Clypeus — *fejpaizs*; a fej felső részének, a szájszervek felett fekvő, kinyúló része. Ehhez van erősítve a felső ajak.

Coaretatus — *befűződött, karcsú*; valamely testrész, ha alapja vagy csúcsa szélesebb és aztán hirtelen elszükül.

89.

Coccidae — *Paizstetűfélék.*

Coccinellidae — *Katókafélék.*

Coccineus — *skárlátpiros, karmazsinpiros*; kevés kékkel kevert, szép, sötétpiros szín.

Cochlea — *kosárka*; a méhek gyüjtőlábának lábszári mélyedése.

Coeruleus — *égszínkék*, fehérrel kevert világoskék szín, minő a felhőtlen ég.

Coleoptera — *Födelesszárnyúak, Bogarak.*

Collare — *gallér*; a Hymenopteráknál, Neuropteráknál és Lepidopteráknál az előtornak mellső, néha gyűrűszerűen befűződött és elkülönült részlete, a mely a nyakat fogadja be.

Collum — *nyak*; a fej hátulsó, többnyire vékonyodott része, mely a mellpaizszsal áll összefüggésben (89. ábra).

Complanatus — *lapított.*

Compressus — *összenyomott.*

Concavus — *vájt, homorú.*

Concinne — *finom, finomul, ékesen.*

Concolor — *egyenlőszínű.*

Condylus — *czombgyűrű*; a Hymenopterák lábain a tompor és a czomb között lévő kis járulékos íz.

Confertim — *csoportosan, tömegesen, sűrűn.*

Confuse — *zavart, zavartan, rendetlenül.*

Congestus — *összefolyt*; valamely színezés akkor, ha még csak igen kis részecskéi is nagyobb csoportokká olvadnak össze; pl. punctis in maculas congestis — foltokká összefolyt.

Conglobatus — *gömbforma.*

Conjunctiva — *kötőhártya*; a potroh gyűrűit és lemezeit összekötő hártya.

Conjunctura — *szárny-ízvápa.*

Coni anales — *alfeli kúpok*; a Nycteribiák nősténveinek utolsó potrohgyűrűjén lévő ízeletlen, kúpforma, bibircsos nyujtványok.

Connatus — *összeforrt, összenőtt.*

Connexivum — *összekötő hártya*; a potroh felső lemezeit az alsókkal oldalt összekötő hártya.

Connivens — *egymáshozfekvő, összeillő*; a legtöbb Födelesszárnyú szárnyfedői.

Conspersus — *meghintett, bepreczkelt*; a fölszín akkor, ha az alapszíntől elütő színű apró pettyecskékkel van tömötten behintve.

Commensalismus = élősködés

Conspurcatus — *rendetlenül pettyezett;* az olyan fölszín, melyen alapszínétől elütő más, vagy sötétebb színű, szabálytalan foltocskák vannak.

Contiguus — *egyirányú;* valamely szerv akkor, ha egy másikkal ugyanabban a vonalban fekszik s nincs tőle elválva, mint pl. rostrum capite contiguum, az ormány a fejjel egyirányú.

Convergens — *összehajló;* az oly ékítmény, vagy rajz, a melynek végei egymáshoz közelednek.

Convexus — *domború.*

Convolutus — *körülgöngyölt;* az olyan szerv, a mely egy másikat hengerformán körül vesz, mint pl. sok Crambida szárnya.

Coprophaga — *Ganajtúrók.*

Copula — *párosodás, párzás.*

Cordatus — *szívforma.*

Cordulae — *húrok;* így nevezi *Pungur Gy.* a Tücsökfélék felső szárnyában a lanton lévő haránt erecskéket.

Coriaceus — *bőrnemű.*

Coriarius — *kordoványszerű, kérges;* valamely díszítmény akkor, ha a cserzett bőr érdes fölszínéhez hasonló, mint pl. a Prionus coriariusé.

Corisidae — *Vízipoloskafélék.*

Corium — *középtér;* a Hemipterák felemásszárnyának bőrnemű középtere.

Corneus — *szarunemű;* valamely szerv akkor, ha vastag, nem átlátszó, alig hajlítható anyagból áll, mint pl. a legtöbb Coleoptera szárnyfedői.

Cornutus — *szarvas.*

Coronatus — *koszorús, koronás.*

Corticarius — *kéregforma;* egyértelmű a „corticinus"-szal.

Corticinus — *kéregforma;* az olyan fölszín, mely vagy szín nével, vagy díszítményeivel a fa kérgére emlékeztet.

Corvinus — *zöldesfekete, hollófekete;* kevés zöldesbe játszó, sötét fénylőfekete szín.

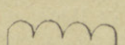
Corypha — *üstök;* a fej felső részén álló hosszú szőrök pamata.

Costatus — *bordás,* valamely díszítmény, ha széles hosszanti barázdák keskeny kiemelkedésekkel váltakoznak.

Costulatus — *bordácskás;* a bordás-nak kicsinyítése.

Coxa — *csípő;* a lábak tőize, melyet az ízvápa vagy egészen vagy részben elfed.

— **floccata** — *bolyhos csípő;* az olyan, melynek alsó részén szőrpamat csüng, mint pl. az Andrenáén.

90.

— **fixa** — *merev csípő;* a mely mozdulatlan.

— **libera** — *szabad csípő;* a mely mozgatható.

Crabronidae — *Földidarázsfélék.*

Cranium — *koponya.*

Crebre — *sűrűen, tömötten.*

Cremanter — *bábfark;* a báb hastakarója utolsó ízének csúcsa.

Crenatus — *csipkés;* valamely testrésznek szegélye akkor, ha kerekített fogait hegyesszögletű éles bemetszések választják el (90. ábra).

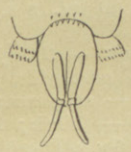
Crenulatus — *aprócsipkés.*

Cretaceus — *krétafehér;* kissé sárgába játszó, fehér szín.

Cribratus — *likacsos;* valamely szervnek ékítménye akkor, ha a pontok mélyek.

Cribrosus — *likacsos;* egyértelmű a cribratus-szal.

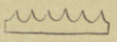
Crinitus — *hajas*; valamely fölszín akkor, ha rajta finom és hosszú szőrök állanak meglehetős gyéren.
Crispatus — *bodros.*
Crista — *taraj*; valamely testrész, főleg a fej és mellkas felső fölszínén végig vonuló kiemelkedés.
Cristatus — *tarajos.*
Croceus — *sáfrány-színű, sáfránysárga.*
Cruciato-complicatus — *keresztben fekvő*; pl. a Hemipterák szárnyai.
Cruciatus — *keresztes*; ha a sávok és foltok szabályosan váltakoznak s így keresztnek a képét adják, mint pl. a Panagaeus crux majoron.
Cryptopentamera — *Álötízesek*; a Coleopterák egy csoportja, melyek öt lábfejize közül egy igen kicsiny és rejtve van.
Cryptotetramera —*Álnégyízesek*; a Coleopterák az a csoportja, a melyeknek négy lábfejízük van, egyik azonban igen kicsiny és el van rejtve.
Cryptotrimera — *Álháromízesek*; Coleopterák, melyek három lábfejízök egyike igen kicsiny.
Ctenidiiformis — *fésűforma*; minden oly testrész, a mely a fésűre emlékeztetőleg fogazott.
Ctenidium — *fésű*; az oly mozgatható fogas rész, a melynek fogai a következő gyűrű mélyedéseibe nyomhatók.
— **abdominale** — *hasi fésű*; a potroh hasán.
— **axillare** — *vállfésű*; a hiányzó szárnyak helyén.
— **cephalicum** — *fejfésű*; a fej két oldalán.
— **collare** v. **thoracicum** — *nyakfésű*; az előtor hátán.
Ctenidium dorsale — *háti fésű*; a potroh gyűrűinek hátán.
— **labiale** — *felső-ajakfésű*; az oly felsőajak, a melynek szegélye fésűs.
— **hypopygiale** — *farfésű*; az utolsóelőtti potrohgyűrűn a végbélnyílás előtt.
— **ophthalmicum** — *szemfésű*; a szemek előtt, vagy alatt ülő.
— **patellare** — *korongfésű*; az utolsóelőtti potroh-gyűrű két oldalán lévő kitolható és fogas korong, mint pl. a Nycteribia Dufourii hímjén (91. ábra).
— **thoracicum** — *mellkasfésű.* Lásd *nyakfésű* — Ctenidium collare.

91.

Cubitus — *hónaljtő-ér*; a szárnynak 4-ik, 5-ik vagy utolsó hosszantiere.
— **anticus** — egyértelmű a „Cubitus"-szal = hónaljtőér.
— **posticus** — *könyöktőér*; a szárny alapjáról eredő 5-ik hosszantiér.
— **suturalis** — *könyökér*; a szárnytövétől eredő utolsó hónaljér.
Cuculina — *kakukméhek*; azok, a melyek petéiket más méhek sejtjeibe csempészik.
Cucullatus — *csuklyás, csuklyaforma*; valamely szerv akkor, ha csuklyaformán van megnyúlva.
Cucurbitaceus — *dinnyeforma.*
Culicidae — *Szunyogfélék.*
Culmen — *lécz.*

Cultelli — *késecskék;* így nevezi *Kirby* a légyszípóka két felső sörtéjét, a felső állkapcsokat.
Cultratus, cultriformis — *késforma.*
Cuneatus, cuneiformis — *ékforma.*
Cuneus — *nyakszirt-ék;* a Libellulidák nyakszirtjének az a háromszögletű részlete, a mely fölül a szemvarrat mögött a két szem közé ékelődik; — *szárnyfüggelék,* a Capsidák szárnyfedői bőrnemű részének háromszögletű, megtört vége.
Cupreus — *rézvörös.*
Curculionidae — *Ormányosbogárfélék.*
Cuspidatus — *tűhegyű;* valamely szervnek, vagy testrésznek a vége akkor, ha máskülönben tompa hegyéből hirtelen igen hosszúra nyúlt, majdnem sörteforma, alig hajlékony nyújtvány áll ki egyenes irányban.
Cuspis — *tőr, tű;* a szárnyak szegélyén lévő nyársforma nyújtvány.
Cyaneus — *indigokék, búzavirágkék.*
Cyathiformis — *kehelyforma.*
Cyathotheca — *tor-burok;* a báb burkának azon részlete, a mely a későbbi kifejlett rovar mellkasát födi.
Cylindricus — *hengeres.*
Cynipidae — *Gubacsdarázsfélék.*
Declinatus — *hajlott.*
Declivis — *menedékes, lejtős.*
Decumbens — *fekvő, lesimuló;* a szőrözetre vonatkozik.
Decussatus — *keresztező;* a rajz akkor, ha egymáson keresztbe fekvő vonalakból áll, de e vonalak érintkező pontjukon derékszöget nem formálnak.
Deflexus — *aláhajlott.*
Dehiscens — *lekonyult.*
Dentatus — *fogas,* valamely testrésznek szegélye akkor, ha rajta az egyenes és hegyes fogakat kerekített mélyedések választják el (92. ábra).
Denticulatus — *apró-fogú.*
Denudatus — *mezítelen;* az olyan fölszín, a melyen sem szőrözet, sem pikkelyek nincsenek.
Depressus — *lelapított.*
Dermatoptera — Bőrszárnyúak.
Desectus — *lemetszett;* egyértelmű a truncatus-szal.
Detritus — *kopottas;* az oly fölszín, a melyen csak itt-ott van szőrözet vagy pikkelyzet.
Diaphanus — *áttetsző;* az oly fölszín, a mely nem egészen átlátszó, de e mellett színes is lehet.
Dichotomus — *kétágú.*

92.

Didymus — *kettős, páros;* valamely szerv akkor, ha vagy párosan van meg, vagy pedig közepén befűződéssel látszólag két részre osztottnak látszik.
Difformis — *szabálytalan, rendellenes;* a rendestől eltérő alakú testrész.
Digitatus — *ujjas;* valamely szerv akkor, ha egészen, vagy részben alapjáig osztott pl. Pterophoridák szárnya.
Dilatatus — *kiszélesedett;* valamely testrésznek szegélye, ha a testrészen jóval túl terjed, pl. a Cassida szárnyfedői.
Dilutus — *halvány;* mindig a szín élénkségének alacsonyabb fokát fejezi ki.
Dimeri (pedes) — *kétízű lábak;* az olyanok, a melyeknek csupán két-lábfejízök van.

Dimidiato — *félig, felényire*; egy szó elébe téve azt fejezi ki, hogy az illető szóval megjelölt tulajdonság a szerv, vagy a rovar testének közepéig terjed.

Dimidiatus — *felezett.*

Dimidius — *fél*; az oly szerv vagy rovar, a mely egy másikhoz viszonyítva fél-olyan hosszú.

Dimorphismus — *kétalakúság.*

Diptera — *Kétszárnyúak.*

Discolor — *külön-színű*; ha az azonos szervek különböző színűek, pl. a lábak, ha az elsők vörösek, a középsők feketék.

Discretus — *élesen különvált*; valamely szerv akkor, ha azt az utánna következőtől erős bemélyedés választja el.

Discus — *korong.*

Disjunctus — *különálló, elválasztott.*

Disperse — *elszórtan, szétszórtan*; valamely tulajdonságot jelentő szó előtt olyankor használjuk, mikor azt akarjuk kifejezni, hogy az a tulajdonság itt-ott van meg, pl. disperse punctatus —elszórtan pontozott.

Distans — *távolálló.*

Distichus — *kétsorosan fésűs* Lásd „Antennae distichae".

Distinctus — *elkülönített.*

Distincte — *élesen, világosan, szembetünően*; melléknév elébe téve, jelentését fokozza.

Divaricatus — *szétterpesztett*; két egynemű testrész akkor, ha egymással ellentétes irányban állanak.

Divergens — *széthajló*; valamely szerv vagy rajz akkor, ha két, egymástól elhajló iránya van.

Diversus — *különböző.*

Dorsulum — *hátrészecske, a középtor háta*; *Kirby* szerint a mellkas közepének hátán lévő azon részlet, a mely a collare és scutellum között fekszik; ezen vannak a felső szárnyak ízvápái — pteropega.

Dorsum — *hát*; a potrohnak a háta.

Duplicato-pectinatus — *kettősen fésűs.* Lásd „Antennae duplicato-pectinatae".

Echinatus — *tüskés, tövises.*

Elasticus — *rugalmas.*

Elateridae — *Pattanó-bogárfélék.*

Elatus — *kiemelkedő*; valamely szerv akkor, ha a fölület színvonala fölött áll.

Elevatus lásd **elatus.**

Ellipticus — *ellipszisforma.*

Elongatus — *megnyúlt, kinyúlt.*

Elytra — *szárnyfedők.*

— **abbreviata** — *megrövidült szárnyfedők*; azok, a melyek a potrohnak csak egy részét födik.

— **abscissa** — *metszett, nyesett szárnyfedők*; a melyeknek hátulsó szegélye mintegy egyenesre metszett.

— **ampliata** — *elszélesedett szárnyfedők*; azok, a melyek külső széleikkel a potrohon túl terjednek (93. ábra).

— **auriculata** — *füles szárnyfedők*; az olyanok, melyeknek vállzugában szabadon kiálló függelék van, mint pl. a Lycusé (94. ábra).

— **brevissima** — *igen rövid szárnyfedők*; azok, a melyek a potroh hosszának felénél rövidebbek, mint pl. a Staphylinus-é (95. ábra).

— **complicantia** — *egymásra hajló szárnyfedők*; ha egyik a másik fölé hajlik. (96. ábra.)

— **connata** — *összeforradt szárnyfedők*; azok, a melyek

hónaljszegélyökkel összenőttek (99. ábra).

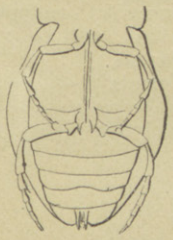
Elytra dehiscentia v. hiantia — *szétálló szárnyfödők;* azok, a melyeknek hónaljszegélye között hézag van, vagy végökön szétállanak (97. ábra).

— **dimidiata** — *félhosszú szárnyfedők;* azok, a melyek épen fél oly hosszúak, mint a potroh,

Elytra integra — *egész szárnyfedők;* azok, a melyek a potrohot egészen befödik (99. ábra).

— **mutillata v. truncata** — *csonka szárnyfedők;* azok, a melyek a potrohnak egy részét födetlen hagyják (100. ábra.)

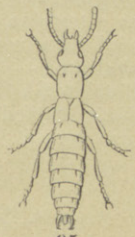
— **subulata** — *árforma szárnyfedők;* azok, a melyek végük felé keskenyedettek (101. ábra).

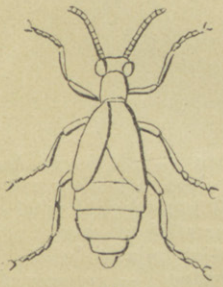
93.

94.

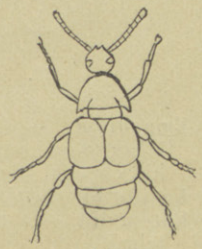
95.

96.

97.

98.

mint pl. a Canthoderusé (98. ábra).

— **elongata** — *megnyultszárnyfedők;* azok, a melyek jóval hosszabbak a potrohnál, mint pl. a Lycusé (94. ábra).

— **fastigiata** — *peremes szárnyfedők;* azok, a melyek a potroh csúcsán túl terjednek, pl. a Cassidaé (9. ábra).

Elytrorum angulus scutellaris — *a szárnyfödők paizs-szöglete;* az a részlet, a melyet a szárnyfödők varratszéle a paizs mellett formál.

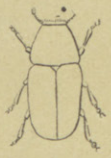
— — **suturalis** — *a szárnyak belső varratszöglete;* a csonkított szárnyfödők csúcsának belső szöglete.

Elytrorum apex — *a szárnyfödők csúcsa.*
— **basis** — *szárnyfedők töve.*
— **discus** — *a szárnyfedők korongja.*
— **margo lateralis** — *a szárnyfedők oldalszéle.*
— — **suturalis** — *a szárnyfedők varrat-széle.*
— **sutura** — *a szárnyfedők varrata.*

Emarginatus — *kikanyarított;* az a testrész, a melynek egyik véghatára ívesen bekanyarodik.

Embolium — *szárnytoldalék;* a Hemipterák között a Cimicidák szárnyfedőjének oldalszélén lévő terület.

Eruca aerocephala — *csúcsos fejű hernyó;* bizonyos Sphinxfélék hernyója, a melynek feje kétcsúcsú.
— **dendritina** — *aknász hernyó;* apró hernyók, melyek a levelek szövetében élnek s meneteket rágnak.
— **geometrina** — *araszoló hernyó;* a Geometridák hernyói olyan 10-, ritkán 12- vagy 14-lábú hernyók, melyek a középső, lábak hiánya miatt araszolva járnak.
— **limaciformis** — *csupasz csigaforma hernyó;* az olyan hernyó, melynek lábai igen rövidek.

99.

100.

101.

Empodium — *fiókkarom;* a lábak nagy karmai mellett lévő kis karmok. Lásd *Pseudonychia.*
Ensiformis — *tőrforma.*
Entomolin — a chitinnel egyértelmű.
Epimerum — *alsó oldalszegy-lemez.*
Episternum — *felső oldalszegy-lemez.*
Epistomis v. epistomum — *szájfedő.* Lásd „Hypostoma és Clypeus".
Erectus — *fölálló, felmeredt.*
Erosus — *kirágott;* valamely testrésznek a szegélye akkor, ha különbféle szabálytalan apró kikanyarítások vannak rajta.
Eruca — *hernyó.*
— **saccata** — *zsákhordó hernyó;* az olyan, a mely növényrészekből kötött zsákban él és helyváltoztatáskor csak első testgyűrűjét tolja ki belőle.
— **sphingina** — *egyszarvú-, szarvas-farú hernyó;* melynek utolsóelőtti gyűrűjén szarva van.
— **tortricina** — *sodró-hernyó.*
— **ursina** — *medvehernyó, papmacska;* az Arctia-félék merev- és hosszúszőrű hernyója.

Erucina — *álhernyó;* a növényevő darázsok hernyóforma lárvája.

Erythrinus — *karminpiros;* a karminnak legtisztább piros színe.

Evanescens — *elmosódó, elenyésző.*
Exaratus — *barázdás;* a fölszín akkor, ha hosszában mély barázdák futnak végig.
Exarticulatus — *ízeletlen.*
Exasperatus — *érdes.*
Excavatus — *kivájt.*
Excisus — *kimetszett.*
Expansus — *szétterpesztett;* a rovarok szárnyaira alkalmazzák, ha nyugalmi állapotban szétterülnek.
Exsculptus — *kivésett;* a diszítmény akkor, ha a fölszínen különbféle vésmények vannak.
Exsertus — *kitolult;* valamely testrész akkor, ha teljesen látható s egy másik sehol sem fedi. Lásd „Caput exsertum".
Facies — *arcz;* a fejnek a szájfölötti tája, a mely magában foglalja a szájfedőt, a homlokot és a szemek tájékát.
Falcatus, falciformis — *sarlóforma.*
Familia — *család.*
Farinosus — *lisztes;* valamely fölszín akkor, ha kis, nagyítóval egyenként felismerhető pettyecskékkel lisztszerűen fedett.
Fascia — *öv, szalag;* világos, vagy sötétszinű, egyenlő széles és a testen vagy testrészen harántirányban húzódó színrajz.
Fasciatus — *öves, szalagos.*
Fasciculatus — *bojtos, pamatos;* az a fölszín, a melyen hosszabb, tömötten álló szőrcsomócskák vannak.
Fastigiatus = **emarginatus.**
Favosus — *sejtes;* a diszítmény akkor, ha hatszögletű mélyedései egymás mellé sorakoznak s így a fölszín léphez hasonlít.
Favus — *sejt.*
Femur — *czomb.*
Femoratus — *nagyczombú;* az a rovar, a melynek czombja feltűnően megvastagodott.
Fenestratus — *ablakos;* az a fölszín, a mely egy vagy több pontján átlátszó.
Ferreus — *vasszinű;* a csiszolt vasnak fémfényű színe.
Ferrugineus — *barnásvörös, rozsdabarna.*
Festivus — *tarka.*
Filamentosus — *fonalas;* minden oly testrész vagy szerv, a mely fonálra emlékeztet.
Filamentum — *fonál;* hosszú, vékony és mindenütt egyenlő nyujtvány.
Filiformis — *fonálforma;* az olyan hengeres szerv, a mely alapjától csúcsáig egyenlő vékony, pl. Antennae filiformes.
Fimbria — *rojt;* valamely szervnek hosszú szőrpamata.
Fimbriatus — *rojtos;* valamely testrész akkor, ha szélén finom szőrpamatok vannak.
Fissus — *hasadt;* az a szerv, a mely alapja felé egészen vagy részben osztott.
Flabellatus — *legyezős;* valamely szerv akkor, ha csúcsán mozgatható, egymásra illeszthető lemezek vannak, mint pl. az Evaniocera csápja.
Flabellum — *ostor, csápostor;* a csápoknak az a része, a mely az alapíz és a bunkó között van.
Flagellum — *ostor.*
Flammeus — *lángpiros;* a tűz lángjának színére emlékeztető tiszta piros szín.
Flavo-virens — *zöldessárga, sárgászöld;* világos zöldszín, túlnyomóan sárgával és igen kevés barnával keverve.
†**Flavus** — *tiszta sárga, sárga.*
†**Foliatus** — *levélforma.* Lásd „Antennae foliatae".

†Flocculus = ~~kehely~~ tomporpamat az Andrenák, tomporán levő sörcsomó.

Folliculus — *báb-burok, gubó;* az a burok, a melyben a bábpihen.

Forceps — *fogó, olló;* a gyüjtőlábak lábfejtövének — metatarsus — felső része. Különben így nevezik a Forficulinák, Nycteribiák és Panorpidák ollóforma farfüggelékét is.

Forcipatus — *ollós, ollóforma.*

Forficatus — *ollóforma;* jelentése azonos a *forcipatus*-éval.

Forficulidae — *Fülbemászó-félék.*

Formicidae — *Hangya-félék.*

Fornicatus — *boltozatos;* valamely testrész, ha kivül domborúan emelkedett.

Fossa tibiae — *lábszárgödör, kanálka, kosárka;* a Méhfélék gyüjtőlábainak lábszárgödre.

Fossulae — *csápgödröcskék;* a fej két oldalán, vagy az ormányon levő azon mélyedések, a melyekből a csápok erednek, vagy a melyekbe visszahajlíthatók.

Fossulatus — *gödröcskés;* a fölszín akkor, ha rajta kerek, vagy hosszukás mélyedések, gödröcskék vannak.

Foveolatus — *gödröcskés.* Lásd *fossulatus.*

Fractus — *térdes, megtört.* Lásd „Antennae fractae".

Frenum — *hónalj-lemez;* az Odonáták és Phryganidák szárnyának alapján lévő azon igen kis, többé-kevésbbé félholdforma vagy háromszögletű részlet, melynek színe és összeállása egészen más, mint a szárny többi részéé.

— — *vállbütyök-lemez;* a Tücskök középtorának hátán álló azon háromszögletű oldalrészlet, a mely a csigával — trochlea — függ össze.

Frons — *homlok;* a fejnek mellső, felső tája a fejpaizstól kezdve a szemek között a fejtetőig.

Frons bullata — *duzzadt homlok;* ha hólyagformán ívelt. Használják ennek kifejezésére a *bombifrons* szót is.

— **excavata** — *kivájt homlok;* ha mélyebben fekszik, mint a szemek s ez esetben a szemek *kiállók.*

— **horizontaliter prominens** — *vízszintes homlok;* az olyan, melynek kiemelkedése egyenlő széles és vízszintesen fekszik.

— **umbilicalis** — *köldökös homlok;* az, a melynek közepén köldökforma emelkedés van.

— **verticalis** — *függőleges homlok;* az, a melynek síkja a test tengelyére függőlegesen áll.

Frontalis — *homlokon álló.* Lásd „Antennae frontales".

Fulcra, Fulcrum — *támasztó, segítő;* minden oly szerv általában, a mely egy másiknak támasztójaként szerepel.

Fulgidus — *ragyogó;* valamely fölszín akkor, ha világos fénylő csillogása van.

Fuliginosus — *füstösbarna;* oly barna szín, a melyhez sok fekete és kevés vörös van keverve.

Fulvus — *sárgásbarna;* sok sárgával kevert világos barna szín.

Fumatus — *füstszürke;* az oly szürke szín, a mely sötétbarnába megy át.

Funiculus = *flabellum.*

Furca — *villa.*

Fuscus — *barna;* kevés vörössel kevert barna szín.

Fusiformis — *orsóforma;* valamely hengeres testrész akkor, ha két végén lassanként vékonyodik.

Galea — *sisak;* az Orthopterák alsó állkapcsainak külső karéja, a mely sipkaszerűen befödi a belső karélyt.

Galeotheca — *csiptető*; a Libellulidák lárvájának alsó ajka.

Gasterotheca — *haspólya*; a bábburoknak az a része, a mely a leendő tökéletes rovarnak potrohát zárja körül.

Geminus — *kettős, páros.*

Gemmatus — *aranyfoltos*; a fölszín akkor, ha rajta aranyfényű gördröcskék vannak; pl. *Carabus gemmatus.*

Genae — *pofák*; a fej két oldala a szemektől kezdve a szájig.

Geniculatus — *térdelt*; az a szerv, melynek térdszerű ízesülése van.

Genu — *térd.*

Genus — *nem, nemzetség.*

Geometridae — *Araszoló lepkék.*

Gibbosus — *hoporcsos*; a fölszín akkor, ha szabálytalan emelkedések vannak rajta.

Gibbus — *púpos*; valamely fölszín akkor, ha tompa kúpalakban emelkedett.

Ginglymus — *csuklóizület.*

Glaber — *csupasz, kopasz, síma*; az oly fölszín, a melyen szőr vagy pikkely egyáltalán nincs.

Glandula — *mirigy.*

Glaucus — *szürkekék, fehéreskék*; fehérrel erősen kevert világoskék szín, mely szürkébe játszik.

Globosus — *gömbös, tekés, gömbforma.*

Glossa — *szipóka, pörge szipóka*; a pillangók szívószájrésze.

Glossotheca — *szipókaburok*; a lepkék bábburkolatának az a része, a mely a későbbi tökéletes rovar szipókáját zárja

Gramineus — *fűzöld.*

Granulatus — *szemcsés*; az olyan fölszín, a melyen kis kerek kiemelkedések vannak.

Griseus — *szürke.*

Gula — *torok*; a fej alsó oldalának azon tája, a mely a szájnyílástól a nyak elejéig terjed.

Gutta — *csepp*; az alapszintől eltérő kerek foltocska.

Guttatus — *cseppes, babos.*

Habitus — *külső forma, termet.*; a test általános külső formája.

Halteres — *rezgetyűk*; a Dipterák elsatnyult alsó szárnyai.

Hamatus — *horgos.*

Hamus alarum — *horog-ér* a Hemipterák bizonyos csoportjaiban az alsó szárny discoidális sejtjébe benyúló csonkaér.

Hastatus — *dárdás*; valamely szerv ha csúcsán egy nagyobb tüske van.

Haustellum — *szipóka, merítő szipóka*; a Dipterák szipókája.

Hemelytra v. **Hemielytra** — *fél szárnyfedők*; a Hemipterák felső szárnyai.

Hemiptera — *Félfödelesszárnyúak.*

Hermaphroditus — *hermafrodita, hímnős*;

Heterocera — *felemás-csápúak*; azok a Pillangók, a melyeknél a hímek csápja más forma és más szerkezetű, mint a nőstényé.

Heteromera — *felemás-lábúzesek*; azok a Bogarak, a melyek két első lábpárának lábfeje öt, a hátulsó lábpár pedig négy izből áll.

Heteropalpi — *felemás-tapogátójúak*; az olyanok, a melyeknél az ízek száma a hímeken és nőstényeken más-más.

Heteroptera — *Felemásszárnyúak, Poloskák*; Félfedelesszárnyúak, a melyeknek felső szárnyai félig kemények, félig hártyásak.

Hirtus v. **hirsutus** — *borzas*; valamely fölszín akkor, ha rajta tömötten, rövid és merev szőrök állanak.

Hispidus — *ritka-szőrű*; midőn a merev szőrök szétszórtan állanak.

Holosericeus — *bársonyos*; valamely fölület akkor, ha rajta tömötten, finom, fénylő szőrécskék vannak, a melyek egészen elfedik.

Homelytra — *egyféle szárnyak*; a Homopterák egyforma szerkezetű felső szárnyai.

Homocomeri (pedes) — *egyféle lábízesek*; azok, melyeknél a lábfejízek száma azonos.

Homoptera — *Egyféle-szárnyúak, Kabóczák*; azok a Hemipterák, a melyek felső szárnyai egész szerkezetökben egyformák.

Humerus — *váll.*

Hyacinthinus — *jácintvörös.*

Hyalinus — *átlátszó, üveges.*

Hybridus — *korcs.*

Hydrocorisae — *Vízi-poloskák.*

Hymenoptera — *Hártyás-szárnyúak.*

Hypermetamorphosis — *álbábos átalakulás*, pl. Meloe, Sitaris, Litta.

Hypopygium — *alsó farlemez.*

Hypostoma — *szájfedő*; egyértelmű az „Epistomis"-szal.

Ichneumonidae — *Fürkész-darázsfélék, Fürkészek, Nyerges darázsok.*

Ignitus — *tűzpiros, lángvörös.*

Imago — *kifejlett rovar.*

Imbricatus — *cserepes*; a díszítmény akkor, ha ívforma vonalai úgy futnak, hogy a cserépfedélre emlékeztet.

Imparipennatus — *egyenlőtlenül tollas.* L. "Antennae imparipennatae."

Incanus — *szürkésfehér, fehérszürke.*

Incisura — *bemetszés.*

Incisura abdominis — *potrohbemetszés.*

†**Incumbens** — *rásimuló, ráboruló*; az oly szárny, a mely egy közesen a másikra fekszik s aztán együtt a potrohot befödik.

Incunabulum — Lásd *Folliculus.*

†**Inflatus** — *hólyagos, felfuvódott.*

†**Infundibuliformis**—*tölcsérforma*; az általánosságban kúp- vagy körteforma testrész, a melynek csúcsoldala kúpformán vájt.

Infuscatus — *füstös.*

Insecta — *Rovarok*

Insaccatus — *bezsákolt.* Lásd „Ova insaccata".

Insertus — *beiktatott, beékelt, beillesztett*; az olyan szerv, a melynek alapja egy másikba van beillesztve.

†**Instrumenta cibaria** — *szájrészek.*

— — **rodentia** — *rágó szájrészek.*

— — **suctoria** — *szívó szájrészek.*

Intercellula — *középtér.*

Intercostula — *fiókborda, fiókér*; az a szárnyborda, mely a többi bordák vagy erek között csak a szárny szegélyén van jól kifejlődve.

Interrupte-striatus — *szakadozottan rovátkos*; valamely vésmény akkor, ha rajta finom, egyközű és lefutásukban megszakított barázdák vannak.

Interstitia — *közök*; a rovátkos szárnyfödelű Coleopteráknál a szárnyfödők rovátkái között lévő hézagok.

Interstitium — *érköz*; a Hymenopterák felső szárnyán a cubitus csúcsa, a nervus parallellus a és recurrens között fekvő tér.

Intricato-aciculatus — *kúszáltan karczolt*; valamely vésmény akkor, ha benne sok finom, rövid rovátka van egymáson keresztül-kasúl.

† incrassatus = nem megvastagodott

† inflexus = behajlott

† insbor

Intricato-rugosus — *kúszáltan ránczos*; az olyan vésmény, a melyben rendetlen kiemelkedések vannak összevissza.

Intricatus — *kúszált*; valamely vésmény akkor, ha a kiemelkedések és bemélyedések szabálytalanúl váltakoznak s egymás mellett tömötten állanak.

Investitus — *meztelen*. L. *glaber*.

Involutus és **involueratus** *bepödört*; valamely szerv akkor, ha csúcsával töve felé begöngyölített, pl. a Lepkék pörgeszipókája.

Iridicolor és **iridisans** — *színjátszó*.

Irroratus — *harmatos*; a fölület akkor, ha rajta különböző színű pettyecskék vannak elhintve.

Isabellinus — *izabellasárga*; kevés vörössel és barnával kevert halványsárga szín.

Isopalpi — *egyenlő tapogatók*; az olyanok, melyek mind a két ivaregyénnél egyforma számú ízekből állanak.

Jugulum — lásd *gula*.

Junctura — *kapocsér*; a kar-eret a sugár érrel összekötő erecske a szárnyjegy közelében.

Kermesinus — *karmazsinpiros*.

Labellum — *felsőajak-nyújtvány*; a Hemipterák felsőajkának egy kis, hosszúkás lemeze, mely a szipókának tövét és sörtéit elfedi.

Labis — *farkapocs*; nehány Lepidoptera fargyűrűjének fogó forma nyujtványa.

Labium — *alsóajak*.

— **superius** — *felsőajak*. Lásd *Labrum*.

Labrum — *felsőajak*.

Lacteus — *tejfehér*.

Lacte — *élénken*; ha színrajz előtt áll, *világos*-at jelent.

Laevis — *síma*; az olyan fölület, a melyen sem kiemelkedés, sem bemélyedés, tehát semmi vésmény nincs.

Laevigatus — *símított*; valamely fölület akkor, ha rajta semmiféle vésmény nincs s e mellett kissé fénylő.

Lamellatus — *lemezkés*; valamely testrész akkor, ha egyközűen fekvő levelekből áll.

Lamellicornia—*Lemezes-csápúak*.

Lamina — *lemez*.

Laminae abdominales — *hasi lemezek*; a potrohgyűrűk hasoldali részei.

Lamina postverticalis — a *fejbúb véglemeze*; a fejbúb hátulsó részén emelkedő lemez.

Laminatus — *lemezes*; minden oly szerv, a mely lemezbe szélesedik, pl. Abdomen laminatum.

Lampyridae — *Mécsbogárfélék, Szentjánosbogárfélék*.

Lana — *fargyapjú*; a fargyűrű gyapjas szőrözete, némely pillangónál.

Lanceolatus — *lándsás, lándsaforma*.

Lanuginosus — *gyapjas*; az a fölület, a melyen elszórtan hosszabb, göndör szőrök vannak.

Larva — *lárva (álcza)*.

Lazureus — *lazurkék*; a lazurkő, vagy a rézlazur színére emlékeztető igen sötétkék szín;

Lateritius — *téglavörös*.

Lenticularis — *lencseforma*.

Lepidoptera — *Pikkelyes-szárnyúak, Pillangók, Lepkék*.

Libellulidae — *Szitakötő-félék, Acsa-félék*.

Ligneus — *fabarna*; világos sárgás-barna szín.

Ligula — *nyelv*; az alsó ajaknak nyelvforma, kiálló részlete.

Ligulatus — *nyelvformán kiálló*;

Lacinia
(Hohenacker p. 16)

valamely testrész, ha oldalain nyelvformán, vagy lapátformán szélesedett.

Lima — *reszelő*, a Tücskök felső szárnyában a szabálytalan érnek bog előtti részén lévő azon készülék, a mely a czirpelés előidézésének egyik főtényezője.

Limbatus — *szegélyezett*; az a test, melyet másféle színű szegély vesz körül.

Limbus — *szegély*; a felső szárnyak szegélytere általában.

— *szegély*; valamely szervnek keskeny szegélyszéle.

Limpidus — *víztiszta, tökéletesen átlátszó.*

Linea — *vonal*; igen keskeny, egyenes, másféle színű csík.

Lineatus — *vonalas*; az a díszítmény, a melyben finom hosszvonalak futnak.

Lingva — *nyelv.*

— **spiralis** — *pörge nyelv*; jelentését lásd a *glossa*-nál.

Litura — *mázolat*; elmosott rajz.

Lividus — *halványsárga.*

Lobatus — *karéjos*; valamely szervnek a széle, ha kerekített karéjait mély kimetszések választják el.

Locustidae — *Szöcskefélék.*

Lora — *kantár*; a pofáknak a száj közelében lévő részlete.

Lucidus — *csillogó, tündöklő.*

Lunaris — *holdas*; oly testrész, a melyen félholdforma kinövés, kimetszés, vagy folt van.

Lunula — *holdforma folt*; az alapszíntől eltérő színű félholdforma foltocska.

Luridus — *szennyessárga.*

Lutescens — *sárgálló.*

Luteus — *agyagsárga.*

Lutosus — *agyagos*; az olyan fölszín, a melyen tömötten egymásra fekvő szennyes pikkelyek vannak, úgy hogy azt a hatást teszik, mintha a fölületen agyag lenne.

Lyra — *lant*; így nevezi *Pungur Gy.* a Tücskök felső szárnyában a szabálytalan értől és hosszúértől körülzárt háromszögű teret.

Macula — *folt*; nagyobb terjedelmű szabálytalan színrajz.

Mala — *állkapcsi karéj.*

Mamillosus — *bibircsós*; valamely fölszín, ha rajta szemölcsforma kiemelkedések vannak.

Mandibula — *felső állkapocs.*

Mantidae — *Manósáskafélék.*

Margaritaceus — *gyöngyházfényű.*

Marginatus — *karimás, peremes*; valamely testrész széle, ha éles párkánya fölfelé hajlott és finom karima formán veszi körül a fölületet.

Margo — *karima, perem*; valamely testnek, vagy szervnek felhajló széle.

Marmoratus — *márványozott.*

Maxilla — *alsó állkapocs.*

Mellifera — *Méhfélék* = **Apidae.**

Melolonthidae — *Cserebogárfélék.*

Membrana — *hártya.*

Membranaceus — *hártyaneműi.*

Membraneus — *hártyás.*

Mentum — *áll*; az alsó ajak hátulsó része.

Mesonotum — *középtor háta.*

Mesosternum — *középmell.*

Mesothorax — *középtor.*

Metabola — *átalakuló rovarok.*

Metallicus — *fémfényű.*

Metamorphosis — *átalakulás.*

— **progressiva** — *haladó átalakulás.*

— **regressiva** — *hanyatló átalakulás.*

Metanotum — *az utótor háta.*

Metasternum — *utómell.*

Metatarsus — *lábfejtő*; a lábfejnek első íze, ha a többinél szélesebb és hosszabb, pl. méhek.

Metathorax — *utótor.*
Micans — *csillámló, csillogó.*
Miniatus — *cinobervörös, miniompiros.*
Moniliformis — *olvasószerű.*
Monstrosus — *torz.*
Mucoreus — *penészes, penészforma;* valamely fölület ha olyan, mintha penész nőtte volna be.
Mucronatus — *tőrös.*
Mumia — *mumia-báb.* Lásd *Papa.*
Muricatus — *bökös;* ha a szétszórt kiemelkedések rövidek és hegyesek.
Murinus — *egérszürke.*
Muticus — *fegyvertelen.*
Mutillatus — *csonkult;* az olyan testrész, a mely elmetszettnek látszik.
Myrmeleonidae — *Hangyaleső-félék.*
Nebulosus — *felhős;* az oly színrajz, a melynek fölületén különböző világosabb és sötétebb, de elmosódott rajzok vannak.
Nectarium — *mézelő-cső;* a levéltetvek utolsó előtti potrohgyűrűjén oldalvást kiálló két csövecske.
Nepidae — *Vízi-skorpiófélék.*
Nervus — *szárnyér.*
Neuroptera — *Reczésszárnyúak.*
Niger — *fekete.*
Nigricans — *feketéllő.*
Nigropiceus — *szurokfekete, barnásfekete.*
Nitidus — *fényes, fénylő.*
Niveus — *hófehér.*
Nodosus — *bütykös;* az olyan fölület, a melyen elszórtan gömbös emelkedések vannak.
Nodulus — *szárnybog;* a Szitakötőfélék felső szárnyán azon erős haránter a karér végén, a melynél a szárny vállszegélye kissé behorpadt.
Nodus — *bog;* így nevezi *Pungur Gy.* a Tücskök felső szárnyában azt a pontot, a melyben a szabálytalan ér a többivel érintkezik.
Notum — *hát.*
Nympha — *nimfa;* a tökéletlen átalakulású rovarok fejlődésének utolsó stádiumában levő lárva, a mely megvedlése után ivarérett rovarrá válik.
Obconicus — *visszás kúpforma.*
Obcordatus — *visszás szívforma.*
Obliquus — *ferde.*
Oblongus — *hosszukás.*
Obovalis v. **obovatum** — *visszás tojásforma.*
Obscure — *homályosan.*
Obsitus — *behintett.*
Obsolete — *enyészetesen, elmosódottan.*
Obtectus — *födött.*
Obtusus — *tompa.*
Occiput — *nyakszirt.*
Occultus — *rejtett;* az oly testrész, a mely egészen egy másikba van elrejtve vagy ez azt egészen födi.
Ocellatus — *szemfoltos;* valamely színrajz akkor, ha más színű udvarral körített kerek folt van benne.
Ocelli — *fiók-szemek.*
Ocellus — *szemfolt;* az oly színrajz, a mely egy gyűrűből s ennek közepén egy kerek foltból áll. Ezek lehetnek egyszínűek is, de rendesen különböző színűek. A kerek foltot pupillának hivják, a közte s a gyűrű között lévő tért pedig szivárványnak — iris.
Ochraceus — *szennyessárga.*
Oculus — *szem.*
Oculi approximati — *közel-álló szemek;* azok, a melyeket egymástól csak csekély hézag választ el, pl. **Apis** ♂
— **canaliculati** — *barázdás*

szemek; az olyanok, a melyeknek közepén egy sekély hosszbarázda vonúl végig pl. Bruchus auct.

Oculi compositi – *összetett szemek.*

— **conniventes** — *összeérő szemek*; azok, a melyek egymással közvetetlen érintkeznek pl. Tabanus.

— **distantes** — *elálló szemek*; az olyanok, a melyeket széles homlok választ el egymástól pl. Apis ♀ és dolgozó.

— **globosi** — *gömbölyü szemek*; a vízszintes irányban egymástól távol álló és gömbforma szemeket nevezik így, pl. Agrion és Carabus.

— **glomerati** — *csoportos szemek*; azok a fej két oldalán álló szemek, a melyek szorosan egymás mellé csoportosult, erősen ívelt lencsékből állóknak látszanak, pl. Stylops.

— **hirti** — *szőrös szemek*; azok, a melyeken rövid, tömötten álló, merev szőrök vannak a reczék között lévő vonalakon.

— **nudi** — *csupasz szemek*; az olyanok, a melyeken sem pillaszőrök, sem szőrök, sem tüskék nincsenek.

— **partiti** — *osztott szemek*; azok, a melyeket egy barázda, vagy szarúlécz két félre oszt, pl. Geotrupes, Saperda.

— **prominentes** — *kiálló szemek*; az erősen ívelt és a fej fölületén túl erősen kiálló szemek, pl. Cicindela.

— **semilunares** — *félholdforma szemek*; azok, a melyeknek körvonalai a félholdra emlékeztetnek, pl. Culex.

— **simplices** — *egyszerű szemek*; egyértelmű az „ocelli"-vel

— **superciliati** — *pillás szemek*; azok a csupasz összetett szemek, a melyeknek szélén szőrszegély van, pl. Melolontha.

Odonata — *Libellulidae.*

Oestridae — *Bögölyfélék.*

Olivaceus — *olajzöld.*

Onychia — *karmok*; néha az „ungviculi" helyett használt kifejezés.

Opacus — *homályos*; az átlátszónak ellentétje s ha érczes fölületre vonatkozik *fénytelen.*

Opalinus — *opálozó, színjátszó*; az olyan test, a mely némely opál gyenge színjátékát utánozza.

Operculum — *fedő.*

— **tympanicum** — *dobhártyafödő*; a hím tücskök metanotumának oldalán lévő védő födő.

— **vaginale** — *hüvelyfedő.*

Ophthalmotheca — *szemburok*; a báb fejburkának azon oldalrésze, a mely a későbbi kifejlett rovar szemeit takarja.

Orbicularis — *kerek.*

Orbita — *szemkeret*; az összetett szemeket körülzáró szegély.

Ordo — *rend.*

Orichalceus — lásd aurichalceus.

Orificium — *nyilás*; rendesen az alfel- és az ivarnyilás megjelölésére használt kifejezés.

Orismologia — *a külső testrészek leírása.*

Orthoptera — *Egyenesszárnyúak.*

Os — *száj.*

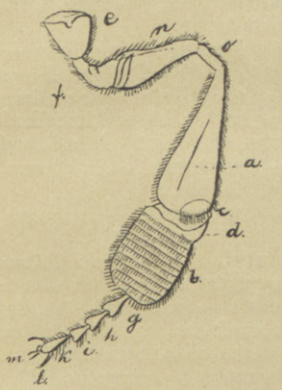
— **mystacinum** — *sörtés száj*; a Dipterák szája akkor, ha szegélyén csak kevés, egyenként álló sörte van.

Ostiolum odoriferum — *bűzmirigy-nyilás*; a Hemipterák metasternumának oldalain lévő azon nyilások, a melyeken át az erősszagú, olajos folyadék kiszivárog.

Ovum — *pete.*

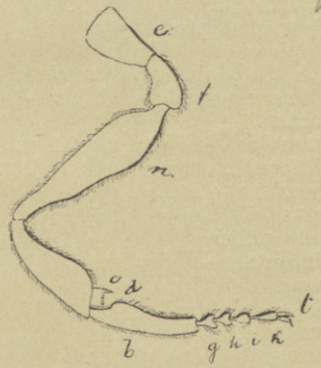
Ovalis — *tojásdad.*

Ovatum — *kerektojásdad.*
Ovipara — *tojó rovarok.*
Ovipositor v. terebra — *tojócső.*
Ovovivipara — *eleventojók*; azok a rovarok, a melyek lárvákat szülnek, pl. Sarcophaga.
Paedogenesis — *lárvanemzés*; a szaporodásnak az a módja, midőn a még lárva stadiumban lévő rovar újabb lárvákat szül.
Pallescens — *halványodó*; a színrajzra vonatkoztatják.

102.

Pallidus *halvány*; a színrajzra vonatkoztatják.
Palpus — *tapogató*; a szájrészek függelékei.
Palpi labiales — *az alsó ajak tapogatói.*
— **maxillares** — *alsó állkapcsi tapogatók.*
Papilla — *szemölcs (fonószemölcs).*
Papillosus — *szemölcsös.*
Paraglossa — *fióknyelv*; a nyelvnek az a darabkája, a mely oldalán van.
Parapleurae — *oldalszegylemezek*, az a kis lemez, a mely az utószegy és utótor háta között fekszik = episternum.
Parapleurae appendiculatae — *alsó oldalszegylemezek* = epimerum.
Parapsidae — *torháti barázdák*; a hártyásszárnyúaknál.
Parasitica — *élősködők, élősdiek,*
Parastigma — *szárnyjegy*; egyértelmű a „Pterostigma"-val.
Parthenogenesis — *szüzenszaporodás*; a szaporodásnak az a módja, midőn a nem termékenyített petékből is fejlődnek utódok.

103.

Patellae — *korongok*; kerek, tányérforma szervek, a melyek vagy kemények, vagy szivacsszerűek s a lábfej alsó oldalán vannak.
Pecten — *fésű*; így nevezik a gyűjtőlábak lábszárának fésűs alsó részét.
Pectinato-fimbriatus — *rojtosan fésűs.* Lásd „antennae pectinato-fimbriatae".
Pectinatus — *fésűs.*
Pectus — *mell* vagy *szegy.*
Pedes — *lábak.*
— **abdominales** — *potrohlábak*; a hernyók ízeletlen potrohlábai.
— **anthophori** — *gyűjtő lábak*;

azok, a melyeknek lábszárán mélyedés van, lábfejüknek első íze (102. ábra *b*) igen széles, kefeformán szőrözött. A lábszár mélyedése a *kosárka (a)*, a széles lábfejíz a *kefe* — sarothrum — *(b)*. A lábszár alsó részén *fésű* van *(c)*. A lábszár szélesedett felső része a *fog (d)*, mely utóbbi a viaszlemezek előhúzására szolgál. — 103. ábra, az első láb belső oldaláról nézve. *(e)* Coxa, csipő; *(f)* trochus, czombgyűrű; *b, g, h, i, k* az öt lábfejíz, *l* a karmok, *m* pulvilli, a tapadók, *n* femur, czomb, *o* fiókíz — trochus.

Pedunculus — *nyél;* specialisan a Dipterák rezgetyűinek nyele.

Pellucidus — *áttetsző.*

Pelotta — *tapadó talpacska;* lásd arolium.

Penicillatus — *ecsetforma, bojtforma.*

Penis — *hímvessző.*

Pennatus — *tollas.*

Pentameri — *öt-lábfejízesek.*

Perfoliatus — *galléros.* Lásd „Capitulum perfoliatum".

Peritrema — *stigma-keret.*

Persicinus — *baraczkvirágszínű.*

Petiolatus — *nyeles, kocsányos.*

Petiolus — *nyél, kocsány;* valamely szervnek elkeskenyedett része, mint pl. anyelespotrohnak első, elkeskenyedett gyűrűje.

Phalanges — *a lábfej ízei.*

Phryganidae — *Pozdorjány-félék, Tegezszitakötő-félék.*

Piceus — *szurokfekete.*

Pieza — a Hymenopterák összenyomott, hosszúnyelvű alsó állkapcsai; innen *Piezata* = *Hymenoptera*

Pilosus — *szőrös;* az oly fölület, a melyen hosszú, egyenként álló, puha szőrök vannak

Pinnatus — *tollas, czimpás;* az olyan szerv, a melyen merev szőrök, vagy épen tüskés nyujtványok vannak s ezek egyik, vagy mindkét oldalon állanak.

Plaga — *színfolt.*

Plagiatus — *nagyfoltú;* a fölület akkor, ha közepe táján terjedelmes folt van.

Planta — *talp;* a kifejlett rovarok utolsó lábfejízének alsó fölülete; a hernyóknál pedig a legutolsó, púpforma, kitolható lábpár.

— **lamellato-papillosa** — *szemölcspikkelyű talp* pl. *Harpalus.*

— **pulvillata** — *húsos talp;* az, a melyen húsos kiemelkedések vannak, mint pl. a *Gryllusé.*

— **scopacea** — *kefeforma talp* pl. *Lamia.*

— **spongiosa** — *szivácsos talp* pl. *Timarcha.*

Plantula — *tapadó talpacska;* egyértelmű az Arolium-mal.

Pleura — *melloldal, toroldal;* a tornak az a része, a mely a sternumot a notummal összeköti.

Plumatus = *pinnatus.*

Plumbeus — *ólomszürke;* az ólomnak fémfényű színe.

Plumosus — *pelyhes;* az olyan fölület, a melyen hosszú puha szőrök vannak.

Podotheca — *lábburok;* a báb burkának az a része, a mely a későbbi teljesen fejlett rovar lábait burkolja.

Politus — *csiszolt;* a síma, de nem érczes fölszín.

Pollen — *himpor;* valamely felszínnek olyan finom átomjai, a melyek csak erősebb nagyítással láthatók.

Pollex — *hüvelyk;* a lábszár alsó végének belső felén lévő erős és mozdulatlan tüske, (103. ábra *B. c.*).

Pollinosus — *himporos, lisztes;* valamely fölület akkor, ha kézi nagyítóval (loupe) egyenként felismerhető atomokkal födött pl. *Lixus, Larinus.*

Porcatus *szélesen barázdált;* az olyan hosszrovátkás vésmény, a melyben az igen erős mélyedések sokkal szélesebbek, mint a keskeny léczek és bordák *(Abax porcata).*

Porosus — *likacsos.*

Porrectus — *előre álló.*

Postpectus = *metasternum.*

Postscutellum — *másodpaizs;* a metanotum közepén túl, — a végéig terjedő részlete.

Praemorsus — *kirágott.*

Prasinus — *zöldellő, zöldessárga, hagymazöld;* inkább sárgába hajló igen világos zöld szín.

Proboscis — *szipóka;* egyértelmű a „promuscis"-szal.

Processus — *nyújtvány.*

Productus — *kiszökellő.*

Promuscis — *szipóka* l. *proboscis.*

Pronotum — *az előtor háta.*

Propygidium — *előfarfedő;* pl. a Histeridák farfedője előtt fekvő lemez.

Prosternum — *előmell;* a melyen a két első lábpár van.

Prothorax — *előtor.*

Protothorax = *pronotum.*

Pruinosus — *hamvas, deres;* a fölszín akkor, ha kézi nagyítóval alig megkülönböztethető atomok födik.

Pruinus — *szilvakék, kökénykék, hamvaskék;* az érett szilva színe.

Pselaphotheca — *tapogató-burok;* a báb burkának az a része, mely a későbbi teljesen fejlett rovar tapogatóit zárja magában.

Pseudimago = „nympha".

Pseudochrysalis — *álbáb;* oly báb-forma, a melyből ismét lárva búvik ki.

Pseudoneuroptera — *Álreczés-szárnyúak.*

Pseudoelytra — *csenevész szárnyak;* a Strepsipterák felső, csenevész szárnyai.

Pseudonychia — *fiókkarmok;* a karmok között párosával lévő sokkal kisebb karmok.

Pseudotetrameri — *álnégylábfejízesek.* (Lásd Cryptotetrameri.)

Pseudotrimeri — *álháromlábfejízesek.* (Lásd Cryptotrimeri.)

Pteropega — *szárnyízvápa;* a mesonotumon a felső, a metanotumon az alsó szárnyak tövének befogadására való mélyedés.

Pterostigma — *szárnyjegy;* a felső szárnyak vállszegélyének közelében a bordaér és a karér között fekvő színes tér, pl. *Libellulidae, Tenthredinidae.*

Pterotheca — *szárnyburok;* a bábburkának az a részlete, a mely a későbbi teljesen fejlett rovar szárnyait burkolja.

Pubescens — *pelyhedző, szőrösödő, puhaszőrű;* az oly fölszín, a melyen finom, rövid és puha szőröcskék vannak.

Pulverulentus — *lisztes* = *pollinosus* és *farinosus.*

Pulvillus — *tapadó-talpacska* = *arolium.*

Punctato-striatus — *pontozottan rovátkás;* valamely fölületakkor, ha a vésménynek hosszrovátkáiban apró pontok vannak.

Punctatus — *pontozott;* ha a fölületen parányi bemélyedések vannak.

Punctellum — *szúró-szipóka.*

Punctulatus — *pontocskázott.*

Punctum — vésményre vonatkozólag *pont,* színre *petty.*

Puniceus — *bibervörös.*

Pupa — *báb.*

— **alligata** — *öves báb;* az, a mely egy fonálszállal vala-

mely tárgyhoz van erősítve pl. *Pieris.*

Pupa coarctata — *tonnabáb,* a melyet az utolsó lárvabőr fed. Pl. *Legyek.*

— **libera** — *szabad báb;* melynek végtagjai szabadon kiállanak pl. *Bogarak.*

— **obtecta** — *mumia-báb;* a melynek végtagjai szorosan a testhez fekszenek, de a bábburkon átláthatók pl. *Pillangók.*

Pupillatus — *lyukas varancsú;* az oly felszín, a melynek dudorodásai közepükön lyukacskával jelöltek.

Pupipara — *bábtojók;* azok a *Légyfélék,* a melyek a bebábozódásra érett lárvákat szülnek pl. *Hippobosca.*

Purpurascens — *biborszínbehajló.*

Purpureus — *biborvörös.*

Pustula — *foltpetty;* az alapszíntől eltérő, nagyobb terjedelmű petty.

Pygidium — *farfedő;* az utolsó potrohgyűrű hátpaizsa.

Quadrangulare — *téglaforma* (szélesebb mint hosszú).

Quadratus — *négyzetes.*

Receptaculum seminis — *ondótáska.*

Reniformis — *veseforma.*

Reticulatus — *reczés.*

Rhomboidalis — *megnyult rombusforma.*

Rhopalocera — *Bunkós-csápúak.*

Rhombicus — *rombusforma.*

Rhynchota = (Hemiptera).

Roseus — *rózsapiros.*

Rostellum involutum — *pörge szipóka;* a Lepidopteráknál.

Rostratus — *ormányos.*

Rostrum — *ormány;* a Hemipteráknál *szipóka.*

Rotundatus — *kerekített.*

Rotundus — *kerek.*

Ruber — *vörös.*

Rubido-albus — *vörhenyesfehér.*

Rufus — *rőt, vörhenyes.*

Rudimentum — *csenevész szerv, csökevény.*

Ruga — *ráncz, redő.*

Rugosus — *ránczos, redős.*

Sagitta — *nyílfolt;* a felső szárny peremének közelében végigvonuló színrajz, számos Lepidopteránál.

Sagittatus — *nyílforma;* rendesen színrajzra vonatkoztatják.

Sangvineus — *vérvörös.*

Sapphirinus — *zafirkék.*

Sarothrum — *gyüjtő-kefe;* a méhek lábának széles lábfejize.

Scapula — *válllemez;* azok a kis chitinlemezek, a melyek a felső szárnyak vállzuga alatt feküsznek.

Scapus — *csáptőíz.*

Scopa ventralis — *haskefe;* pl. a hassal gyüjtő méhek (Dasygastrae) készüléke.

Scrobiculatus — *gödrös;* a vésmény akkor, ha tölcsérformán keskenyedő mélyedéseit széles, szabálytalan terek választják el.

Scrobs — *csápgödör;* a Curculionidák ormányának oldalain lévő mélyedések.

Scutatus — *paizsos;* az olyan testrész, a melyen széles chitinnemű paizs van.

Scutellum — *torpaizs;* a mesonotumnak a szárnyak töve között fekvő, leggyakrabban háromszögletű lemeze.

Securiformis — *bárdforma, baltaforma.*

Segmentum — *testgyűrű, testszelvény.*

Sericeus — *selymes;* valamely fölület akkor, ha rajta tömötten, finom, fénylő szőröcskék vannak.

Serra — *tojócső-fűrész;* a Tenthredinidák tojócsövének has-

oldalán kiálló chitinnemű, fürészfogazott részlet.

Serratus — *fürészes.*

Sessilis — *ülő;* az oly szerv, a mely egész széles alapjával ül egy másikon, pl. a *Tenthredinidák* potroha.

Seta — *sörte.*

Setaceus — **setiformis,** *sörteforma.*

Setosus — *sörtés;* a fölület akkor, ha rajta merev, hosszú szőrök vannak.

Sinuatus — *öblös;* valamely testrésznek a szegélye akkor, ha valamely pontján be van kanyarítva.

Siphunculi = *Nectarium.*

Smaragdinus — *smaragdzöld.*

Somatotheca = *Gasterotheca.*

Spado — *Linné* szerint a társas-életű rovarok dolgozói.

Spatulatus — *lapátforma.*

Sphincter — *alfel csukó;* a Libellulidák alfelnyílását elzáró lemezke.

Spina — *tüske, tövis.*

Spira — *pörge tojócső;* a Gubacsdarázsok visszahúzható tojócsöve.

Spiraculum — *lélekzőnyílás, stigma.*

Splendens — *fémesfényű.*

Spongiosus — *szivacsos.*

Squama — *pikkely.*

Stellatus — *csillagos.*

Stemma — *fiókszem, egyszerű szem.*

Sternum — *mell;* a tor alsó fele.

Stigma — *lélekző nyílás, stigma.*

— *szárnyjegy;* egyértelmű a „pterostigmá"-val.

Stigmatale — *stigmaköz;* a hernyók, lárvák és kifejlett rovarok lélekző nyílásai között lévő köz.

Stimulus — *tüske.*

Stipes — *állkapocs-nyél,* az alsó állkapcsoknak azon íze, a mely a sarokkal függ össze.

Stomatotheca — *szájburok;* a báb burkának az a része, a mely a szájrészeket veszi körül.

Stramineus — *szalmasárga.*

Striato-punctatus — *rovátkáson pontozott;* a vésmény akkor, ha a bevésett pontok hosszsorokban feküsznek.

Striatus — *rovátkos;* a fölszín akkor, ha rajta finom és párhuzamos hosszbarázdák vannak.

Striga — *csík;* a testen harántosan futó színvonal.

Strigillatus — *csíkos.*

Striolatus = *striatus.*

Stylifer — *csutás.*

Stylus — *farcsuta;* az alfel mellett lévő rövid nyujtvány.

— *csápsörte;* a Dipterák csápjának utolsó ízén lévő, leggyakrabban ízelt sörte.

Subelypeus — *fiókfejpaizs.*

Subimago — *nimfa;* egyértelmű a „nympha"-val.

Subulatus — *árforma.*

Subuliformis = *subulatus.*

Sulcatus — *barázdás;* az a fölület, a melyen mély és erős hosszanti bevésések vannak.

Sulphureus — *kénsárga.*

Sutura — *szárny-varrat;* a szárnyfedők érintkező belső szegélye.

— **connata** — *összeforrt szárnyvarrat.*

— **imbricata** — *fedélszárnyvarrat;* az oly szárnyfödők, a melyek közül egyikének szegélye a másikét födi.

Synciput — *fejbúb.*

Syphon — a Thysanurák szájnyílása.

Taenia — *galand;* a test hosszában futó színrajz.

Taeniatus — *galandos.*

Tarsus — *lábfej.*

Tegmina = *Elytra.*
Tegula — *rezgetyű-pikkely;* a Dipteráknál a rezgetyűket fedő két pikkely.
Tempora — *halánték.*
Terebra — *tojócső,* a méhek fulánkján *méregvezető.*
Tergum = *Notum.*
Tesselatus — *kockás.*
Testaceus — *barnássárga.*
Tetramera — *Négy-lábfejűzesek.*
Theca — *bábburok.*
Thorax — *tor.*
Tibia — *lábszár.*
Tomentosus — *molyhos;* a fölület akkor, ha rajta hosszú szőrök vannak tömötten és kúszáltan egymáson.
Torulus — *forgóíz, orsóíz;* a csápoknak legalsó, gömbforma íze, a melynek közbenjárásával függ az a csáp az ízvápában.
Trachea — *lélekző cső.*
Triangulum — *háromszögtér;* a Libellulidák szárnytövének közelében lévő háromszögletű tér.
Trimera — *Három-lábfejűzesek.*
Trochanter — *tompor.*
Trochlea — *szárnycsiga;* az alsó szárnynak gyengén pödört és vastagodott töve pl. *Cicadidae.*
Truncatus — *csonkított.*
Tuberculum antenniferum — *csápdudor,* az a kiemelkedés, a melyen a csáp ül.
Tuberculatus — *dudorkás;* az oly fölszín, melyen egy, vagy több kúpforma, púpos kiemelkedés van.
Tuberosus — *gumós.*
Tubulosus — *csöves.*
Tubulus — *tagolt tojócső;* az olyan tojócső, a mely egymásba tolható több ízből áll. Legyek.
Tumidus — *duzzadt.*
Tumor — *duzzadás.*
Tunicatus — *burkolt.*
Turbinatus — *kúphegyű.*
Turgidus — *duzzadt.*
Turritus — *tornyos.*
Tympanum — *dobhártya.*
Umbilicus — *köldök;* a közepén bemélyedt kis gömbölyű kiemelkedés.
Umbrinus — *umbrabarna.*
Uncatus — *horgas.*
Unci — *farhorgok;* azok a vastag nyujtványok, a melyek horogformán görbülten az alfelnyílást zárják el, mint pl. a Locustánál.
Uncinatus — *horgas.*
Uncus — *horog.*
Undatus — *hullámos;* a színrajz akkor, ha lefutásában hullámos vonalat ír le.
Undulatus — *hullámos.*
Ungviculatus — *karmos.*
Ungvieulus — *karom.*
Ustulatus — *perzselt;* a színrajz akkor, ha színe az égetett anyagok sajátos barna színét és szabálytalan zigzugos végződését mutatja.
Vagina — *hüvely.*
Valva = *tegula.*
Valvula — *hüvely.*
— **aculei** — *fulánk-hüvely* (*pillenpánty*, Földi).
— **vaginalis** — *hüvelyfedő.*
Variegatus — *tarka.*
Variolosus — *ripacsos.*
Venosus — *eres;* az oly színrajz, a mely erekre emlékeztetően van elosztva.
Venter — *has.*
Ventricosus — *hasas.*
Verruca — *szemölcs.*
Verrucatus — *szemölcsös.*
Verrucosus — *varancsos.*
Versicolor — *sokszínű.*
Vertex — *fejtető.*
Verticillatus — *örvös;* ha a sörteszőrök egy íznek fölületét illetőleg körületét koszorúformán övezik.
Verticillus — *örv.*

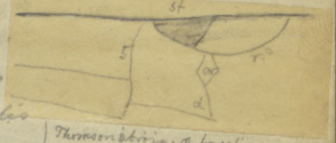
Verticillus abdominalis — *hasöv*; a hernyóknál és lárváknál.
Verticillus sternalis — *nyaköv*; a hernyóknál és lárváknál.
Vesicula — *hólyag.*
— **verticalis** — *fejtetőhólyag*; a Libellulidák összeérő szemei között lévő dudor.
Vibrissa — *bajusz*; a Dipterák pofáján lévő szőrök.
Villosus — *bolyhos*; az a fölület a melyen hosszú szőrök állanak tömötten egymás mellett, s a fölületet részben, vagy egészen elfödik.
Violaceus — *ibolyakék.*
Viridis — *zöld.*
Vitreus — *üvegszerű.*
Vitrinus — *üvegszerű.*
Vitta — *sáv*; az alapszíntől eltérő színű, hosszában futó vonal.
Vittatus — *sávos.*
Vivipara — *elevenszülők.*
Xyphus — *melltövis* pl. *Hydrophilus.*

Ala superior
1. Costa, 2 Subcosta 3. Cubitus 4. Brachium 5 n. basalis
6 nervulus 7 radius 7' 7'' 7''' Abschnitt des Radius
8 n. discocubitalis 9 n. recurrens 10 n. parallelus
11. n. spurii 12 ramellus. St. Stigma r. c. radialis
a. arcola dc c. discocubitalis b. c. brachialis

Ala Hemitelas. Arcola incomplet
Angulus discocubitalis externus inferior

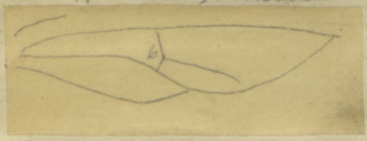
Thoracum tibiae. n. basalis curvatus
St. Stigma magnum et determinatum
r² radius abscissa curvata. ar arcola
lateribus convergentibus. d c. discoidalis angulus externus apicalis
/ acutus extra arcolam situs

Ala inferior. 3. cubitus 4. brachium 6 n. postfurcalis
7' abscissa 8 n. recurrens 5p. n. spurii. a 8 Thoracum =
= ramus superior cubiti (abscissa prima radii brevior) h humerus

6 n. oppositus sive verticalis

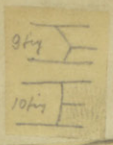

6 n. antefurcalis
8 tig. Ala inf. tr. ord. postfurcali superne radio brevior Aranea

4tig ti fenestra interna. ar. arcola lateribus parallelis magnis fe fenestra externa nervi recurrentibus (puncta corner nullo divisa) r. n. recurrens d c discoidalis angulus externus (rectus haud extra arcolam situs)
5tig. ar. (lateribus convergentibus) f. fenest. ad. (puncta corner divisa) d. (acutus)
6tig X. n. tr. ordinis 5 n. basalis (rectus) abs. abscissa costae imaginaria (n. trans. ordinis longior)
7tig. 5. n. bas. (arcuatus) abs. (n. tr. ord. brevior

9 fig Ala inf. n. tr. ord. antefurcali infra medium tractum
10 fig Ala inf. n. tr. ord. continuat in medio tracto
11 fig Ala sup. arcola quadrangularis (Mesostenus)
12 fig Ala sup. arcola petiolaris (Rhyssa)

10 fig Ala sup. Ophion
r. n. recurr, vor dem
n. arcolaris (n.a) mündend

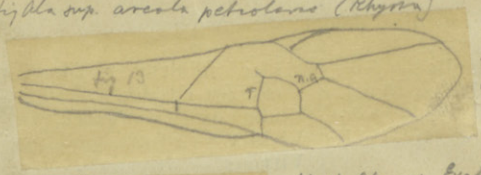

fig 14 Ala sup. Exetastes. ar. arcola nicht regelmässig rhombisch r. n. recurrens hinter der n. arcolaris mündend.

fig 15 Ala sup. Exochilum r. recurrens primus der erste rücklaufende Nerv mündet in die Mitte der 1 Cubitalzelle oder genauer gesagt: der 1 stg. rücklaufende Nerv von gleicher Länge wie die obere Seite der Brachialzelle; beide Nerven bilden fast eine gerade Linie

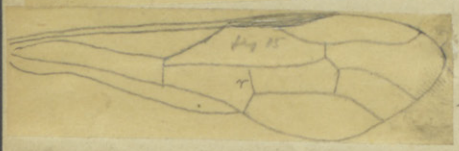

fig 16 Ala sup. Anomalon r. n. recurrens mündet vor der Mitte der 1 stg. Cubitalzelle, oder vielmehr der 1 stg. rücklaufende Nerv weit länger als die obere Seite der Brachialzelle und weit stark gebogen so dass beide Nerven keine gerade Linie bilden

fig 17 Ala sup. Mesochorus. a. arcola gross rhombisch

fig 18 Ala sup. Porizon.
die beiden Abschnitte des Radius bilden einen Rechtenwinkel und sind dem ganzen Rande des Stigma keinen Winkel

Fig 19 Ala sup. Metopius a. arcola rhombisch

Fig 20 Ala sup Bracon. 1 Costa 2 Subcosta 3 Cubitus 4 Brachium 5 n. basalis 6 nervulus 7 radius 7' 7'' 7''' Abschnitt d. Radius 8' 8'' Cubitalquernerv (n. transversus cubitalis) 9 n. recurrens 10 n. parallelus P parastigma St stigma r. C. radialis c' c'' c''' c. cubitalis, d c. discocubitalis b. c. brachialis

Fig 21 Ala inf. Bracon.
1. Costa 2 Subcosta 3 Medius 4 Analis 5 metacarpus 6 radialis 7 cubitalis 8 transversocubitalis 9 mediodiscordalis a c. brachialis b. c. costalis c medianus d. c. analis e c. radialis f. cubitalis g posterior

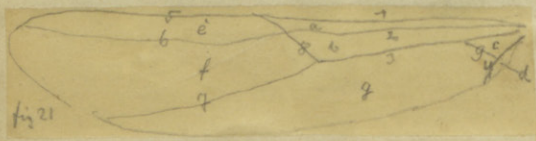
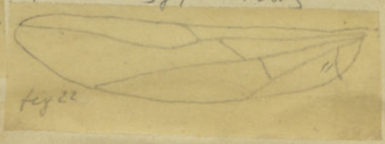

Fig 22 Ala sup. Eubadizon extensor. 11. n. axillaris

II.

Ablakos l. *fenestratus.*
Acsa-félék l. *Libellulidae.*
Aczélkék l. *chalybaeus.*
Agyagos l. *lutosus.*
Agyagsárga l. *luteus.*
Ajak, *alsó* l. *labium.*
— *felső* l. *labrum.*
Ajaklemez l. *buccula.*
Ajaknyujtvány, *felső* l. *labellum.*
Alap l. *basis.*
— *szárnyfedőké* l. *elytrorum.*
Aláhajlott l. *deflexus.*
Alfel l. *anus.*
Alfelesukó l. *sphincter.*
Alfeli kúpok l. *coni anales.*
Aprócsipkés l. *crenulatus.*
Aprófogú l. *denticulatus.*
Aranyfoltos l. *gemmatus.*
Aranyos l. *auratus.*
Aranyszínű l. *auratus.*
Araszoló lepkék l. *Geometridae.*
Arez l. *facies.*
Atomok l. *atomi.*
Álbáb l. *pseudochrysalis.*
Álbábos átalakulás l. *hypermetamorphosis.*
Áleza l. *larva.*
Álháromlábfejizesek l. *Pseudotrimera.*
Álháromizesek l. *cryptotrimera.*
Álhernyó l. *erucina.*
Áll l. *mentum.*
Állkapocs, *alsó* l. *maxilla.*
Állkapocs *felső* l. *mandibula.*
— *sarka, alsóé* l. *cardo maxillae.*
Állkapcsi karéj l. *mala.*
Állkapocsnyél, *stipes.*
Álnégylábfejizesek l. *Pseudotetramera.*
Álnégyizesek l. *cryptotetramera.*
Álötizesek l. *cryptopentamera.*
Álreczésszárnyúak l. *Pseudoneuroptera.*
Ametisztszínű l. *amethystinus.*
Árforma, *subulatus, subuliformis.*
Átalakulás l. *metamorphosis.*
— *álbábos* l. *hypermetamorphosis.*
— *haladó* l. *m. progressiva.*
— *hanyatló* l. *m. regressiva.*
Átlátszó l. *hyalinus.*
Áttetsző l. *diaphanus, pellucidus.*
Bajusz, *vibrissa.*
Baltaforma l. *securiformis.*
Baraczkvirágszinű l. *persicinus.*
Barázdák, *torháti* l. *parapsidae.*
Barázdált, *szélesen* l. *porcatus.*
Barázdás l. *exaratus, sulcatus*
Barna l. *fuscus.*
— *fabarna, ligneus.*
— *füstös-, fuliginosus.*
— *gesztenye-, castaneus.*
— *rozsda-, ferrugineus.*
— *rőt-, castaneus.*
— *sárgás-, fulvus.*
— *szegfű-, caryophylleus.*

Barna *szürke-, cervinus.*
— *umbra-, umbrinus.*
— *vörhenyes-, brunneus.*
Barnásfekete l. *nigropiceus.*
Barnássárga, *testaceus.*
Barnásvörös l. *ferrugineus.*
Báb l. *chrysalis, pupa.*
— *álarczás* l. *chrysalis nasuta.*
— *deres* l. *chrysalis pruinosa.*
— *fémfoltos* l. *aurelia.*
— *függő* l. *chrysalis pendula.*
— *füles* l. *chrysalis aurita.*
— *gubós* l. *chrysalis folliculata.*
— *hasas* l. *chrysalis ventricosa.*
— *hengeres* l. *chrysalis cylindrica.*
— *lisztes* l. *chrysalis pollinosa.*
— *mumia* l. *mumia, p. obtecta.*
— *nyiltgubójú* l. *chr. custodita.*
— *ormányos* l. *chr. glossata.*
— *orsóforma* l. *chr. attenuata.*
— *öves* l. *chr. cingulata, p. alligata.*
— *sima* l. *chrysalis mutica.*
— *szabad* l. *pupa libera.*
— *tüskés* l. *chrysalis muricata.*
— *tonna* l. *pupa coarctata.*
Bábburok l. *folliculus, theca.*
Bábfark l. *cremanter.*
Bábtojók l. *Pupipara.*
Bárdforma l. *securiformis.*
Bársonyos l. *holosericeus.*
Beékelt l. *insertus.*
Befűződött l. *coarctatus.*
Behintett l. *obsitus.*
Beillesztett l. *insertus.*
Beiktatott l. *insertus.*
Bemetszés l. *incisura.*
— *potroh* l. *incisura abdominis.*
Bepödört l. *involucratus* és *involutus.*
Bepreczkelt l. *conspersus.*
Beszegett l. *cinctus.*
Bezsákolt l. *insaccatus*
Bélyeg l. *character.*
Bibircsos l. *mamillosus.*
Biborszínbehajló l. *purpurascens.*
Biborszínű l. *purpureus.*
Biborszínű *sötét* l. *atro-purpureus.*
Biborvörös l. *puniceus, purpureus.*
Bodros l. *cirrosus, crispatus.*
Bog l. *nodus.*
— *szárnybog* l. *nodulus.*
Bojtforma l. *penicillatus.*
Bojtos l. *fasciculatus.*
Bolhák l. *Aphaniptera.*
Boltozatos l. *convexus, fornicatus.*
Boltozott l. *arcuatus.*
Bolyhos, *villosus.*
Bordáeskás l. *costulatus.*
Borda l. *carina.*
Bordás l. *costatus.*
Borzas l. *hirtus.*
Bögölyfélék l. *Oestridae.*
Bökös l. *muricatus.*
Börnemű l. *coriaceus.*
Börszárnyúak l. *Dermatoptera.*
Bronzszínű l. *aeneus.*
Bunkóforma l. *clavaceus.*
Bunkós l. *clavaceus* és *clavatus.*
— *hirtelen* l. *abrupto-clavatus.*
Bunkósesápúak l. *Rhopalocera.*
Burkolt, *tunicatus.*
Burok, *theca.*
— *báb, folliculus.*
— *csáp, ceratotheca.*
— *fej, cephalotheca.*
— *láb, podotheca.*
— *száj, stomatotheca.*
— *szárny, pterotheca.*
— *szem, ophthalmotheca.*
— *szipóka, glossotheca.*
— *tapogató, pselaphotheca.*
— *tor, cyathotheca.*
Buzavirágkék l. *cyaneus.*
Bütykös l. *nodosus.*
Bütyök, *callus.*
— *homlok, callus frontalis.*
— *hónalj, callus cubitalis.*
— *váll, callus axillaris.*
Büzmirigy-nyilás l. *ostiolum odoriferum.*
Család l. *familia.*
Csatornás l. *canaliculatus.*

Csápárok = az Elateridák prosternumán mellett a csápok befogadására szolgáló mélyedés = Fühlerfurche

Csápbunkó, *capitulum.*
— *duzzadt, capitulum inflatum.*
— *egyszerű, capitulum exarticulatum.*
— *galléros, capitulum perfoliatum.*
— *hasadt, capitulum fissum.*
— *lemezes, capitulum lamellatum.*
— *összetett, capitulum compositum*
— *tölcséres, capitulum tunicatum.*
Csápburok l. *ceratotheca.*
Csápdudor, *tuberculum antenniferum.*
Csápgödör l. *scrobs.*
Csápgödröcskék l. *fossulae.*
Csápok l. *antennae.*
— *alsó állású* l. *antennae inferiores.*
— *ágbogas* l. *antennae ramosae.*
— *árforma* l. *antennae subulatae.*
— *bojtos* l. *antennae fasciculatae.*
— *boltozatos* l. *antennae fornicatae.*
— *bunkós* l. *antennae clavatae vel capitatae.*
— *burkolt-bunkójú* l. *antennae clava tunicata.*
— *bütykös* l. *antennae torulosae.*
— *csonkabunkós* l. *antennae abrupto-clavatae.*
— *csomós* l. *antennae nodosae.*
— *csomótás* l. *antennae cirrosae.*
— *egyenes* l. *antennae rectae.*
— *egyenletes* l. *antennae aequales.*
— *egyenlően tollas* l. *antennae paripinnatae.*
— *egyenlőtlenül tollas* l. *antennae imparipinnatae.*
— *felsőállású* l. *antennae superiores.*
— *fésüs* l. *antennae pectinatae.*
— *fogas* l. *antennae dentatae.*
— *fonálforma* l. *antennae filiformes.*
— *füles* l. *antennae auriculatae.*
— *fürészes* l. *antennae serratae.*
— *füzéres* l. *antennae moniliformes.*

Csápok *galléros-bunkóju* l. *antennae clava perfoliata.*
— *gamós* l. *antennae uncatae.*
— *görbült* l. *antennae tortae.*
— *gyengén csomós* l. *antennae subnodosae.*
— *gyengén fésüs* l. *antennae subpectinatae.*
— *hajlott-végü* l. *antennae nutantes.*
— *hasadt* l. *antennae fissae.*
— *hasadt-bunkójú* l. *antennae clava fissa.*
— *homlokon álló* l. *antennae frontales.*
— *horgos* l. *antennae uncinatae.*
— *hosszú* l. *antennae longiores.*
— *igen hosszú* l. *antennae longissimae.*
— *igen rövid* l. *antennae abbreviatae et brevissimae.*
— *izeletlen* l. *antennae exarticulatae.*
— *karmos* l. *antennae ungviculatae vel forcipatae.*
— *kettősen fésüs* l. *antennae duplicato pectinatae.*
— *kétsorosan fésüs* l. *antennae distichae vel bipectinatae.*
— *kétszertollas* l. *antennae composito-pinnatae.*
— *körteforma* l. *antennae pyriformes.*
— *közelálló* l. *antennae approximatae.*
— *lapátforma* l. *antennae palethraceae.*
— *lapos-tövü* l. *antennae spathulatae.*
— *lándsaforma* l. *antennae lanceolatae.*
— *legyezős* l. *antennae flabellatae.*
— *lemezes* l. *antennae lamellatae.*
— *lemezes-bunkójú* l. *antennae clava lamellata.*
— *levélforma* l. *antennae foliatae.*
— *megnyult* l. *antennae elongatae.*

Csápok *megrövidült* l. *antennae breviores.*
— *megtört* l. *antennae fractae.*
— *ollós* l. *antennae chelatae.*
— *olvasóforma* l. *antennae moniliformes.*
— *orrközépi* l. *antennae longirostres.*
— *orrtövi* l. *antennae brevirostres.*
— *orsóforma* l. *antennae fusiformes.*
— *ostoros* l. *antennae funiculatae.*
— *pamatos* l. *antennae cirrosae.*
— *pelyhes* l. *antennae plumosae.*
— *pillás* l. *antennae ciliatae.*
— *rojtos* l. *antennae fimbriatae.*
— *rejtőző* l. *antennae replicatae.*
— *rövid* l. *antennae breves.*
— *sallangos* l. *antennae cirratae.*
— *sarlóforma* l. *antennae aduncofalcatae vel falciformes.*
— *seprős* l. *antennae scopiferae.*
— *sörteforma* l. *antennae setaceae.*
— *szabálytalan* l. *antennae irregulares.*
— *sörtevégű* l. *antennae setigerae.*
— *szakállas* l. *antennae barbatae.*
— *szem alatti* l. *antennae infraoculares.*
— *szemből eredő* l. *antennae inoculares.*
— *szemektől távolálló* l. *antennae extraoculares.*
— *szem-előtti* l. *antennae praeoculares.*
— *szemközi* l. *antennae interoculares.*
— *távolálló* l. *antennae distantes.*
— *térdes* l. *antennae fractae.*
— *tömör-bunkójú* l. *antennae clava exarticulata.*
— *tőrforma* l. *antennae ensiformes vel pyramidales.*
— *tőrös* l. *antennae mucronatae.*
— *vastagodó* l. *antennae incrassatae.*
— *váltakozva tollas* l. *antennae inaequalitpinnatae.*

Csápok *vékonyodott* l. *antennae attenuatae.*
— *villás* l. *antennae dichotomae vel furcatae.*
Csápok ízvápája l. *canthus.*
Csápostor l. *flabellum* és *funiculus.*
Csápsörte, *stylus.*
Csáptőíz l. *scapus.*
Csenevészszárnyak l. *pseudoelytra.*
Csenevészszerv l. *rudimentum.*
Csepp l. *gutta.*
Cseppes l. *guttatus.*
Cserebogár-félék l. *Melolonthidae.*
Cserepes l. *imbricatus.*
Csík, *striga.*
Csíkos, *strigillatus.*
Csillagos, *stellatus.*
Csillámló l. *micans.*
Csillogó l. *lucidus, micans.*
Csipkés l. *crenatus.*
Csípő l. *coxa.*
— *bolyhos* l. *coxa floccata.*
— *fiók* l. *arthrodium.*
— *merev* l. *coxa fixa.*
— *szabad* l. *coxa libera.*
Csiptető l. *galeotheca.*
Csiszolt l. *politus.*
Csonkaszárnyfedősök l. *Brachelytra.*
Csonkitott, *truncatus.*
Csonkult l. *mutillatus.*
Csoportosan l. *confertim.*
Csótány-félék l. *Blattidae.*
Csökevény l. *rudimentum.*
Csöves, *tubulosus.*
Csúcsszöglet, *a szárnyfedőké* l. *elytrorum angulus apicalis.*
— *külső* l. *elytrorum ang ap. externus.*
Csukló l. *articulatio.*
Csuklóizület l. *ginglymus.*
Csuklya l. *ampulla.*
— *szőr, capillitium.*
Csuklyaforma l. *cucullatus.*
Csuklyás *l. cucullatus.*

Csupasz l. *denudatus, glaber.*
Csutás, *stylifer.*
Czimpás l. *pinnatus.*
Czinczur-félék l. *Bombyliidae.*
Czinobervörös l. *cinnabarinus, miniatus.*
Czitromsárga l. *citrinus.*
Czomb l. *femur.*
Czombgyűrű l. *apophysis, condylus*
Czombos l. *femoratus.*
Dárdás l. *hastatus.*
Deltoidforma l. *deltoideus.*
Deres l. *pruinosus.*
Díszbogárfélék l. *Buprestidae.*
Dobhártya, *tympanum.*
Domború l. *convexus.*
Dudorkás, *tuberculatus.*
Duzzadás, *tumor.*
Duzzadékos l. *callosus.*
Duzzadt l. *buccatus, tumidus, turgidus.*
Duzzadthomlokú l. *bombifrons.*
Ecsetforma l. *penicillatus.*
Egérszürke l. *murinus.*
Egész l. *integer.*
Egyenesszárnyúak l. *Orthoptera.*
Egyenlőtapogatók l. *Isopalpi.*
Egyenlőtlenül tollas l. *imparipinnatus.*
Egyféle-lábizesek l. *Homoeomeri.*
Egyféleszárnyúak l. *Homoptera.*
Egyirányú l. *contiguus.*
Egymáshoz fekvő l. *connivens.*
Egyszerű szemek, *stemmata.*
Egyszínű l. *concolor.*
Elenyésző l. *evanescens.*
Elevenszülők, *Vivipara.*
Eleventojók l. *Ovovivipara.*
Elkülönített l. *distinctus.*
Ellipsisforma l. *ellipticus.*
Elmosódó l. *evanescens.*
Elmosódott l. *elutus.*
Elmosódottan l. *obsolete.*
Előmell l. *prosternum.*
Előreálló l. *porrectus.*
Előszegy l. *prosternum.*
Előtor l. *prothorax.*
Előtor háta l. *pronotum.*

Elszélesedett l. *ampliatus, amplificatus* és *dilatatus.*
Elszórtan l. *disperse.*
Elválasztott l. *disjunctus.*
Eres, *venosus.*
Ezüstszínű l. *argenteus.*
Égkék l. *coeruleus.*
Égszínkék l. *azureus, coeruleus.*
Ékesen l. *concinne.*
Ékforma l. *cuneatus. cuneiformis.*
Éles l. *distinctus.*
Élesen l. *distincte, evidenter.*
Élesen különvált l. *discretus.*
Élénken l. *laete.*
Élődiek l. *parasitica.*
Élősdiek l. *parasitica.*
Élősködők l. *parasitica.*
Ép l. *integer.*
Érdes l. *exasperatus, scaber.*
Érköz l. *interstitium.*
Fabarna l. *ligneus.*
Faresuta, *styli.*
Farfedő l. *pygidium.*
— *elő* l. *propygidium.*
Fargyapjú l. *lana.*
Farhorgok, *unci.*
Fark l. *cauda.*
Farkapocs l. *labis.*
Farkos l. *caudatus.*
Farlemez,
— *alsó* l. *hypopygium.*
Fartoldalékok l. *cerci.*
Fegyvertelen l. *muticus.*
Fehér l. *albus.*
— *hó* l. *niveus.*
— *kréta* l. *cretaceus.*
— *szürkés* l. *canus, incanus.*
— *tej* l. *lacteus.*
— *vörhenyes* l. *rubido-albus.*
Fehéreskék i. *glaucus.*
Fehéresszürke l. *canus.*
Fehérszürke l. *incanus.*
Fej l. *caput.*
— *beékelt* l. *caput insertum.*
— *behúzható* l. *caput retractile.*
— *behúzott* l. *caput retractum.*
— *függőleges* l. *c. perpendiculare.*
— *haránt* l. *caput transversum.*

czombfedő az Elaterideknél
durva = grong?

Fej *kitolult* l. *caput exsertum.*
— *ormányos* l. *caput rostratum.*
— *paizsos* l. *caput clypeatum.*
— *rejtett* l. *caput absconditum.*
— *vízszintes* l. *caput horizontale.*
Fejbúb, *synciput.*
Fejburok l. *cephalotheca.*
Fejecske l. *clava.*
Fejpaizs l. *clypeus.*
— *fiók, subclypeus.*
Fejpárkány l. *canthus.*
Fejtető, *vertex.*
Fejtetőhólyag, *vesicula verticalis.*
Fekete, *tiszta l. ater, atterrimus.*
— *barnás* l. *nigropiceus.*
— *holló* l. *corvinus.*
— *kékes* l. *anthracinus.*
— *korom* l. *carbonarius.*
— *kőszén* l. *anthracinus.*
— *sötét* l. *ater, aterrimus.*
— *szén* l. *carbonarius.*
— *szurok* l. *nigropiceus, piceus.*
— *zöldes, corvinus.*
Feketéllő l. *nigricans.*
Feketéskék l. *atro-coeruleus.*
Feketészöld l. *atro-virens.*
Fekvő l. *decumbens.*
Felálló l. *erectus.*
Felemás-csápúak l. *Heterocera.*
Felemás-lábizesek l. *Heteromera.*
Felemás-tapogatójúak l. *Heteropalpi.*
Felemásszárnyúak l. *Heteroptera.*
Felezett l. *dimidiatus.*
Felényire l. *dimidiatus* és *dimidiate.*
Felfuvódott l. *inflatus.*
Felhős l. *nebulosus.*
Felmeredt l. *erectus.*
Ferde l. *obliquus.*
Fél l. *dimidius.*
Félfödelesszárnyúak l. *Hemiptera.*
Félig l. *dimidiatus* és *dimidiate.*
Félszárnyfedők l. *hemelytra.*
Fémdarázsfélék l. *Chrysididae.*
Fémesfényű l. *splendens.*
Fémfényű l. *metallicus.*
Fényes l. *nitidus.*
Fénylő l. *nitidus.*
Fénytelen l. *opacus.*
Fésű l. *ctenidium* és *pecten.*
— *far* l. *ctenidium hypopygiale.*
— *fej* l. *ctenidium cephalicum.*
— *felsőajak* l. *ctenidium labiale.*
— *hasi* l. *ctenidium abdominale.*
— *hát* l. *ctenidium dorsale.*
— *korong* l. *ctenidium patellare.*
— *nyak* l. *ctenidium collare.*
— *szem* l. *ct. ophthalmicum.*
— *váll* l *ctenidium axillare.*
Fésűforma l. *ctenidiiformis.*
Fésűs l. *pectinatus.*
— *kettősen* l. *duplicato-pectinatus.*
— *kétsorosan* l. *distichus.*
— *rojtosan* l. *pectinato-fimbriatus.*
Finomúl l. *concinne.*
Fiókborda l. *intercostula.*
Fiókesípő l. *arthrodium.*
Fiókér l. *intercostula.*
Fiókfejpaizs, *subclypeus.*
Fiókkarom l. *empodium, pseudonychia.*
Fióklábfejiz l. *arthrium.*
Fióknyelv l. *paraglossa.*
Fiókszemek l. *ocelli, stemmata.*
Fodros l. *crispatus.*
Fogas l. *dentatus.*
Fogó l. *forceps.*
Folt l. *macula.*
Foltpetty l. *pustula.*
Fonál l. *filamentum.*
Fonálforma l. *filiformis.*
Forgóiz, *torulus.*
Forradásos l. *cicatricosus.*
Födelesszárnyúak l. *Coleoptera*
Födő l. *operculum.*
— *dobhártya* l. *operculum tympanicum.*
— *hüvely* l. *operculum vaginale, valvula vaginalis.*
Földidarázs-félék l. *Crabronidae.*
Fulánkhüvely l. *valvula aculei.*
Futrinkafélék l. *Carabidae.*

Függelékek, *alfeli* l. *appendices anales.*
Függő l. *alligatus.*
Fülbemászó-félék l. *Forficulidae.*
Füleceskék l. *auriculae.*
Fürészes l. *serratus.*
Fürkészdarázsok l. *Ichneumonidae.*
Füstös l. *infuscatus.*
Füstösbarna l. *fuliginosus.*
Füstszürke l. *fumatus.*
Fűzöld l. *gramineus.*
Galand, l. *taenia.*
Galandos, l. *taeniatus.*
Gallér l. *collare.*
Galléros l. *perfoliatus.*
Ganajtúrók l. *Coprophaga.*
Gerinez l. *carina.*
Gerinczes l. *carinatus.*
Gesztenyebarna l. *castaneus.*
Gesztenyeszínű l. *badius, castaneus.*
Gim-pej l. *cervinus.*
Gödröeskés l. *fossulatus* és *foveolatus.*
Gödrös l. *scrobiculatus.*
Gömbforma l. *conglobatus, globosus.*
Gömbös l. *globosus.*
Gubacsdarázs-félék l. *Cynipidae.*
Gubacslégy-félék l. *Cecidomyiidae.*
Gubó l. *folliculus.*
Gumós, *tuberosus.*
Gyapjas l. *lanuginosus.*
Gyöngyházfényű l. *margaritaceus.*
Gyűjtőkefe l. *sarothrum.*
Gyűrű l. *annulus.*
— *czomb-, condylus.*
Gyűrűs l. *annulatus.*
Hagymazöld l. *prasinus.*
Hajas l. *crinitus.*
Hajlott l. *declinatus.*
Hajnalpiros l. *auroreus.*
Halánték, l. *tempora.*
Halvány l. *dilutus, pallidus.*
Halványodó l. *pallescens.*
Halványsárga l. *lividus.*
Hamvas l. *cinereus, pruinosus.*
Hamvaskék l. *pruinus.*
Hamuszínű l. *cinereus.*
Hamuszürke l. *cinereus.*
Hangyafélék l. *Formicidae.*
Hangyalesö-félék l. *Myrmeleonidae.*
Harangforma l. *campanulatus.*
Harmatos l. *irroratus.*
Has, l. *venter.*
Hasadt l. *fissus.*
Hasas, l. *ventricosus.*
Haskefe l. *scopa ventralis.*
Haslemezek l. *laminae abdominales.*
Haspólya l. *gasterotheca.*
Határozott l. *distinctus.*
Határozottan l. *evidenter, exacte*
Háromlábfejizesek, l. *Trimera.*
Háromszögtér, l. *triangulum.*
Hártya, l. *membrana.*
— *kötő* l. *conjunctiva.*
— *összekötő* l. *connexivum.*
Hártyanemű l. *membranaceus.*
Hártyás l. *membraneus.*
Hártyásszárnyúak l. *Hymenoptera.*
Hát l. *dorsulum, dorsum, notum, tergum.*
— *középtoré* l. *mesonotum.*
— *utótoré* l. *metanotum.*
— *előtoré* l. *pronotum.*
Hegyes l. *acutus.*
Hegyezett l. *acuminatus.*
Hengeres l *cylindricus.*
Hernyó l. *eruca.*
— *araszoló* l. *eruca geometrina.*
— *csúcsos fejű* l. *e. acrocephala.*
— *csupasz-csigaforma* l. *eruca limaciformis.*
— *medve* l. *eruca ursina.*
— *menetrágó* l. *eruca dendritina*
— *papmacska* l. *eruca ursina.*
— *szfinksz* l. *eruca sphingina.*
— *zsákhordó* l. *eruca saccata.*
Hím-nős l. *hermaphroditus.*
Hímpor l. *pollen.*

Thorant = transversus

Hímporos l. *pollinosus.*
Himvessző l. *penis.*
Hintett l. *adspersus* és *conspersus.*
Hófehér l. *niveus.*
Holdas l. *lunaris.*
Holdforma folt l. *lunula.*
Hollófekete l. *corvinus.*
Hólyag, *vesicula.*
— *fejtető, vesicula verticalis.*
Hólyagos l. *bullatus, inflatus.*
Homlok l. *frons.*
— *duzzadt* l. *frons bullata.*
— *függőleges* l. *frons verticalis.*
— *kivájt* l. *frons excavata.*
— *köldökös* l. *frons umbilicalis.*
— *vízszintes* l. *frons horizontaliter prominens.*
Homlokbütyök l. *callus frontalis.*
Homlokonálló l. *frontalis.*
Homorú l. *concavus.*
Hónalj l. *axilla.*
Hónaljbütyök l. *callus cubitalis.*
Hónaljbütyök-lemez l. *frenum.*
Hoporcsos l. *gibbosus.*
Horgas l. *aduncus, hamatus, uncatus, uncinatus.*
Horog, l. *uncus.*
Horogér l. *hamus alarum.*
Hosszukás l. *oblongus.*
Hozzánőtt l. *adnatus.*
Hullámos, *undatus, undulatus.*
Húrok l. *cordulae.*
Húspiros l. *carneus.*
Hússzínű l. *carneus.*
Hüvely, *vagina, valvula.*
Hüvelyfedő, *valvula vaginalis.*
Hüvelyk l. *pollex.*
Ibolyakék, *violaceus.*
Ibolyaszínű
— *világos* l. *amethystinus.*
Indigókék l. *cyaneus.*
Ivecske, *szárny-* l. *arculus.*
Ives l. *arcuatus.*
Iz l. *articulus.*
Izabellasárga l. *isabellinus.*
Izeletlen l. *exarticulatus.*
Izeltlábúak l. *Arthropoda.*
Izülés l. *articulatio.*
Izvápa l. *acetabulum.*
— *csápoké* l. *canthus.*
— *szárnyé, conjunctura.*
Jácintvörös l. *hyacinthinus.*
Jellem l. *character.*
Kabócza-félék l. *Cicadidae.*
Kabóczák l. *Homoptera.*
Kaeskaringós l. *cirratus.*
Kakukméhek l. *Cuculina.*
Kantár l. *lora.*
Karcsu l. *coarctatus.*
Karczolt l. *aciculatus.*
— *kuszáltan* l. *intricato-aciculatus.*
Karéj l. *lobus.*
Karéjos l. *lobatus.*
Karima l. *margo.*
Karimás l. *marginatus.*
Karmazsinpiros l. *coccineus, kermesinus.*
Karminpiros l. *erythrinus.*
Karmok l. *onychia.*
Karmos, l. *ungviculatus.*
Karom, l. *ungviculus.*
Katóka-félék l. *Coccinellidae.*
Kehelyforma l. *cyathiformis.*
Kerek l. *circularis, orbicularis-rotundus.*
Kerekített l. *rotundatus.*
Kerektojásdad l. *ovatus.*
Keresztben fekvő l. *cruciato-complicatus.*
Keresztes l. *cruciatus.*
Keresztező l. *decussatus.*
Keskenyedett l. *angustatus.*
Kettéhasadt l. *bifidus.*
Kettős l. *didymus, geminus.*
Kettősen fésűs l. *duplicato-pectinatus.*
Kék, *aczél* l. *chalybaeus.*
— *buzavirág* l. *cyaneus.*
— *ég* l. *coeruleus.*
— *égszín* l. *azureus, coeruleus.*
— *fehéres* l. *glaucus.*
— *feketés* l. *atro-coeruleus.*
— *hamvas* l. *pruinus.*
— *ibolya* l. *violacens.*
— *indigo* l. *cyaneus.*
— *kökény* l. *pruinus.*

Kék, *lazur* l. *azureus, lazureus.*
— *sötét, atro-coeruleus.*
— *szilva* l. *pruinus.*
— *szürke* l. *glaucus.*
— *szürkés* l. *caesius.*
— *zafir* l. *sapphirinus.*
Kékesfekete l. *anthracinus.*
Kénsárga, l. *sulphureus.*
Kéregforma l. *corticarius, corticinus.*
Kérges l. *coriarius.*
Késecskék l. *cultelli.*
Késforma l. *cultratus, cultriformis.*
Kétalakúság l. *dimorphismus.*
Kétágú l. *dichotomus.*
Kéthegyű l. *bicuspis.*
Kétízű lábak l. *Dimeri.*
Kétkaréjú l. *bilobus.*
Kétsorosan fésűs l. *distichus.*
Kétszárnyúak l. *Diptera.*
Khitin l. *chitin.*
Kiemelkedő l. *elatus.*
Kifejlett rovar l. *imago.*
Kikanyarított l. *emarginatus.*
Kimagasló l. *elatus.*
Kimetszett l. *excisus.*
Kinyúlt l. *elongatus.*
Kirágott l. *erosus, praemorsus.*
Kiszökellő l. *productus.*
Kitolult l. *exsertus.*
Kivájt l. *excavatus.*
Kivésett l. *exsculptus.*
Kocsányos l. *petiolatus.*
Koczkás, l. *tesselatus.*
Kopasz l. *glaber.*
Kopoltyúk l. *branchiae.*
Koponya l. *cranium.*
Kopottas l. *detritus.*
Kores l. *hybridus.*
Kordoványszerű l. *coriarius.*
Koromfekete l. *carbonarius.*
Koronás l. *coronatus.*
Korong l. *discus.*
— *szárnyfedőké* l. *elytrorum.*
Korongforma l. *clinteriformis.*
Korongok l. *patellae.*
Kosárka l. *cochlea.*
Koszorús l. *coronatus.*
Kökénykék l. *pruinus.*
Köldök, l. *umbilicus.*
Körülgöngyölt l. *convolutus.*
Kőszénfekete l. *anthracinus.*
Kötőhártya l. *conjunctiva.*
Középtér l. *corium.*
Középtor háta l. *mesonotum.*
Közök l. *interstitia.*
Krétafehér l. *cretaceus.*
Kúpok l. *coni.*
— *alfeli* l. *coni anales.*
Kúpforma l. *conicus.*
— *visszás* l. *obconicus.*
Kúphegyű, l. *turbinatus.*
Kuszált l. *intricatus.*
Kuszáltan karczolt l. *intricato-aciculatus.*
Kuszáltan ránczos l. *intricato-rugosus.*
Különálló l. *disjunctus.*
Különböző l. *diversus.*
Külön színű l. *discolor.*
Külső forma l. *habitus.*
Külső testrészek leirása l. *orismologia.*
Lant l. *lyra.*
Lapátforma l. *spathulatus.*
Lapított l. *complanatus.*
Lazurkék l. *azureus, lazureus.*
Lábak l. *pedes.*
— *gyüjtő* l. *pedes anthophori.*
— *potroh* l. *pedes abdominales.*
Lábfej, l. *tarsus.*
Lábfejiz, l. *phalanges.*
— *fiók* l. *arthrium.*
Lábfej-tő l. *metatarsus.*
Lábszár, l. *tibia.*
Lábszárgödör l. *fossa tibiae.*
Lándsaforma l. *lanceolatus.*
Lándsás l. *lanceolatus.*
Lángpiros l. *flammeus.*
Lángvörös l. *ignitus.*
Láncszerű l. *catenatus.*
Lárva l. *larva.*
Lárvanemzés l. *paedogenesis.*
Legyezős l. *flabellatus.*
Lejtős l. *declivis.*

lapos

Lekonyult l. *dehiscens.*
Lelapított l. *depressus.*
Lemetszett l. *desectus.*
Lemez l. *lamina.*
— *has* l. *lamina abdominalis.*
Lemezes l. *laminatus.*
Lemezescsápúak l. *Lamellicornia.*
Lemezkés l. *lamellatus.*
Leneseforma l. *lenticularis.*
Lepkék l. *Lepidoptera.*
Lesimuló l. *decumbens.*
Levélbogárfélék l. *Chrysomelidae.*
Levélforma l. *foliatus.*
Levéltetűfélék l. *Aphididae.*
Lécz l. *culmen.*
Légcsövek, l. *tracheae.*
Légyfélék l. *Muscidae.*
Lélekzőnyilások l. *spiracula, stigmata.*
Likacsos l. *cribratus, cribrosus, porosus.*
Lisztes l. *farinosus, pollinosus, pulverulentus.*
Lyukas varancsú l. *pupillatus.*
Manósáska-félék l. *Mantodea.*
Márványozott l. *marmoratus.*
Másodpaizs l. *postscutellum.*
Meghintett l. *conspersus.*
Megnyult l. *elongatus.*
Megnyult rombusforma l. *rhomboidalis.*
Megrövidült l. *abbreviatus.*
Megszakadó l. *abruptus.*
Megtört l. *fractus.*
Mell l. *pectus.*
Mell, l. *sternum.*
Melloldal l. *pleurae.*
Mellső l. *anticus.*
Melltövis l. *xyphus.*
Menedékes l. *declivis.*
Mezitelen l. *denudatus.*
Meztelen l. *investitus.*
Mézelő-eső, l. *nectarium.*
Mécsbogárfélék l. *Lampyridae.*
Méhfélék l. *Apidae, Mellifera.*
Méhtetü-félék l. *Braulidae.*
Miniompiros l. *miniatus.*
Mirigyek l. *glandulae.*
Molyhos, l. *tomentosus.*
Mumiabáb l. *mumia.*
Nagyfoltú l. *plagiatus.*
Narancssziníi l. *aurantiacus.*
Nem, nemzettség l. *genus.*
Négylábfejizesek, l. *Tetramera.*
Négyzetes l. *quadratus.*
Nimfa l. *nympha, subimago.*
Nyak l. *collum.*
Nyakszirt l. *occiput.*
Nyakszirt-ék l. *cuneus.*
Nyakszirttaraj l. *canthus occipitalis.*
Nyeles l. *petiolatus.*
Nyelv l. *ligula, lingva.*
— *pörge* l. *lingva spiralis.*
Nyelvformán kiálló l. *ligulatus.*
Nyerges darázsok l. *Ichneumanidae.*
Nyél l. *pedunculus, petiolus.*
— *állkapocsnyél, stipes.*
Nyilás l. *orificium.*
Nyilfolt l. *sagitta.*
Nyilforma l. *sagittatus.*
Nyulvány l. *processus.*
Odanőtt l. *adnatus.*
Olajzöld l. *olivaceus.*
Oldalszél, *szárnyfedőké* l. *elytrorum margo lateralis.*
Olló l. *forceps.*
Ollóforma l. *chelatus, forcipatus, forficatus.*
Ollós l. *chaelatus, forcipatus.*
Ólomszürke l. *plumbeus.*
Olvasószerű l. *moniliformis.*
Ondótáska l. *receptaculum seminis.*
Opálozó l. *opalinus.*
Ormány l. *rostrum.*
Ormányos l. *rostratus.*
Ormányosbogár-félék l. *Curculionidae.*
Orom l. *carina.*
Orsóforma l. *fusiformis.*
Orsóiz l. *torulus.*
Ostor l. *flabellum* és *flagellum*
Osztály l. *classis.*
Öblös l. *sinuatus.*
Örv, l. *verticillus.*

Örv, *has, verticillus abdominalis.*
— *nyak, verticillus sternalis.*
Örvös. *verticillatus.*
Összefolyt l. *congestus.*
Összeforrt l. *connatus.*
Összehajló l. *convergens.*
Összeillő l. *connivens.*
Összekötőhártya l. *connexivum.*
Összenőtt l. *connatus.*
Összenyomott l. *compressus.*
Összetorkolás l. *anastomosis.*
Ötlábfejízesek l. *pentamera.*
Öv l. *fascia.*
Öves l. *cingulatus, fasciatus.*
Paizs l. *scutellum.*
Paizsbogárfélék l. *Cassididae.*
Paizsforma l. *clypeatus.*
Paizsos l. *scutatus.*
Paizs-szöglet l. *angulus scutellaris.*
— *szárnyfedőké* l. *elytrorum angulus scutellaris.*
Paizstetű-félék l. *Coccidiidae.*
Pamatos l. *fasciculatus.*
Pattanóbogár-félék l. *Elateridae.*
Párkány, *fej-* l. *canthus.*
Páros l. *geminus.*
Párosodás l. *copula.*
Párzás l. *copula.*
Párzó-táska l. *bursa copulatrix.*
Pelyhedző l. *pubescens.*
Pelyhes l. *plumosus.*
Penészes l. *mucoreus.*
Penészforma l. *mucoreus.*
Perem l. *margo.*
Peremes l. *marginatus.*
Perzselt, *ustulatus.*
Pete l. *ovum.*
Petty l. *punctum.*
Pettyezett l. *adspersus* és *conspersus.*
— *rendetlenül, conspurcatus.*
Pikkely, l. *squama.*
Pikkelyesszárnyúak l. *Lepidoptera.*
Pillangók l. *Lepidoptera.*
Pillás l. *ciliatus.*
Pillempánty, l. *valvulae aculei.*
Pilulabogár-félék l. *Byrrhidae.*
Piros, *hajnal* l. *auroreus.*
— *hús* l. *carneus.*
— *karmazsin* l. *coccineus.*
— *karmin* l. *erythrinus.*
— *láng* l. *flammeus.*
— *miniom* l. *miniatus.*
— *rózsa* l. *roseus.*
— *skárlát* l. *coccineus, kermesinus.*
Pofák l. *genae.*
Pofók l. *buccatus.*
Poloskák l. *Heteroptera.*
Pont l. *punctum.*
Pontocskázott l. *punctulatus.*
Pontozott l. *punctatus.*
— *rovátkásan, striato-punctatus.*
Pontozottan rovátkás l. *punctato-striatus.*
Porczogószerű l. *cartilagineus.*
Potroh l. *abdomen.*
— *dárdás* l. *abdomen hastatum.*
— *fogas* l. *abdomen dentatum.*
— *gödrös* l. *abdomen foveolatum.*
— *harangforma* l. *abdomen campanulatum.*
— *karcsú* l. *abdomen coarctatum.*
— *karéjos* l. *abdomen lobatum.*
— *karimás* l. *a. marginatum.*
— *lemezes* l. *abdomen laminatum.*
— *megnyúlt* l. *abdomen elongatum.*
— *nyeles* l. *abdomen petiolatum.*
— *ollós* l. *abdomen forcipatum.*
— *szarvas* l. *abdomen cornutum.*
— *tüskés* l. *abdomen spinosum.*
— *tövises* l. *abdomen spinosum.*
— *ülő* l. *abdomen sessile.*
Pozdorjány-félék l. *Phryganidae.*
Pörge szipóka l. *glossa.*
Pörge tojócső l. *spira.*
Puhaszőrű l. *pubescens.*
Rablólégy-félék l. *Asilidae.*
Ragyogó l. *fulgidus.*
Ráboruló l. *incumbens.*
Ráesozatos l. *clathratus.*
Rágottas *l. cariosus.*
Ránez l. *plica, ruga.*
Ránczos l. *rugosus.*
— *kuszáltan, intricato-rugosus*

Rásimuló l. *incumbens.*
Reczés l. *reticulatus.*
Reczésszárnyúak l. *Neuroptera.*
Redő l. *plica, ruga.*
Redős l. *rugosus.*
Rejtett l. *absconditus, occultus.*
Rend l. *ordo.*
Rendellenes l *difformis.*
Rendetlenül l. *confuse.*
Rendetlenül pettyezett l. *conspurcatus.*
Reszelő l. *lima.*
Rezes-zöld l. *aeruginosus.*
Rezgetyűk l. *halteres.*
Rezgetyű-pikkelyek, *tegulae, valva.*
Rézvörös l. *cupreus.*
Ripacsos, *variolosus.*
Ritkás szőrű, l. *hispidus.*
Rojt l. *fimbria.*
Rojtos l. *fimbriatus.*
Rombusforma l. *rhombicus.*
— *megnyult l. rhomboidalis.*
Rovarok l. *Insecta.*
— *át nem alakuló* l. *ametabola.*
— *átalakuló* l. *metabola.*
Rovátka, *stria.*
Rovátkásan pontozott l. *striato-punctatus.*
Rovátkos, *striatus, striolatus.*
— *szakadozottan* l. *interrupte-striatus.*
— *pontozottan* l. *punctato-striatus.*
Rózsapiros l. *roseus*
Rozsdabarna l. *ferrugineus.*
Rőt l. *rufus.*
Rőtbarna l. *castaneus.*
Rugalmas l. *elasticus.*
Sark l. *cardo.*
— *alsó állkapocsé* l. *cardo-maxillae.*
Sarkantyú l. *calcar.*
Sarlóforma l. *falcatus.*
Sáfrányszínű l. *croceus.*
Sárga l. *flavus.*
— *agyag* l. *luteus.*
— *barnás, testaceus.*
ritkán alsó
Sárga *citrom* l. *citrinus.*
— *halvány* l. *lividus.*
— *izabella* l. *izabellinus.*
— *kén,* l. *sulphureus.*
— *sáfrány* l. *croceus.*
— *szennyes* l. *luridus, ochraceus.*
— *tiszta* l. *flavus.*
— *zöldes* l. *flavo-virens, prasinus.*
Sárgarézszínű l. *aurichalceus.*
Sárgálló l. *lutescens.*
Sárgásbarna l. *fulvus.*
Sárgás-zöld l. *flavo-virens.*
Sáskafélék l. *Acridiidae.*
Sáv, *vitta.*
Sávos, *vittatus.*
Segítő l. *fulcra.*
Sejt l. *favus.*
Sejtes l. *favosus.*
Selymes l. *sericeus.*
Simított l. *laevigatus.*
Sisak l. *galea.*
Sima l. *glaber, laevis.*
Skarlátpiros l. *coccineus.*
Smaragdzöld l. *smaragdinus.*
Sokszínű, l. *versicolar.*
Sörte *l. seta.*
Sörteforma l. *setaceus.*
Sörtés l. *setosus.*
Sötét biborszínű l. *atro-purpureus.*
Sötétkék l. *atro-coeruleus.*
Sűrűn l. *confertim, crebre.*
Stigmakeret l. *peritrema.*
Stigmaköz, *stigmatale.*
Stigmák l. *spiracula.*
Szabálytalan l. *difformis*
Szakadozottan rovátkos l. *interrupte-striatus.*
Szakállas l. *barbatus.*
Szalag l. *fascia.*
Szalmasárga, l. *stramineus.*
Szarúnemű l. *corneus.*
Szalagos l. *fasciatus.*
Szarvas l. *cornutus.*
Száj l. *os.*
Szájburok, l. *stomatotheca.*
Szájfedő l. *epistoma, hypostoma.*
sekély *improfundus*

Szájrészek l. *instrumenta cibaria.*
— *rágó* l. *instrumenta cibaria rodentia.*
— *szívó* l. *i. c. suctoria.*
Szárny l. *ala.*
Szárnyas l. *alatus.*
Szárnyatlanok l. *Aptera.*
Szárnybog l. *nodulus.*
Szárnyesiga, l. *trochlea.*
Szárnyér l. *nervus.*
Szárnyfedők l. *elytra, tegmina.*
— *árforma* l. *el. subulata.*
— *csonka* l. *el. mutillata.*
— *csúcsa* l. *elytrorum apex.*
— *csúcsszöglete* l. *elytrorum angulus apicalis.*
— *egész* l. *el. integra.*
— *egymásra boruló* l. *complicantia.*
— *félhosszú* l. *el. dimidiata.*
— *füles* l. *elytra auriculata.*
— *igen rövid* l. *elytra brevissima.*
— *korongja* l. *elytrorum discus.*
— *külső csúcsszöglete* l. *elytrorum angulus apicalis externus.*
— *megnyult* l. *el. elongata.*
— *megrövidült* l. *el. abbreviata.*
— *metszett* l. *el. abscissa.*
— *oldalszéle* l. *elytrorum margo lateralis.*
— *összeforradt* l. *el. connata.*
— *paizsszöglete* l. *elytrorum angulus scutellaris.*
— *peremes* l. *el. fastigiata.*
— *szélesedett* l. *el. ampliata.*
— *szétálló* l. *el. dehiscentia.*
— *töve* l. *elytrorum basis.*
— *varrata* l. *elytrorum sutura.*
— *varratszéle* l. *elytrorum margo suturalis.*
— *varratszöglete* l. *elytrorum angulus suturalis.*
— *vállszöglete* l. *elytrorum angulus humeralis.*
Szárnyiveeske l. *arculus.*
— *tereesske* l. *area.*
Szárny-ízvápa l. *conjunctura, pteropega.*
Szárnyjegy l. *parastigma, pterostigma, stigma.*
Szárnytoldalék l. *embolium.*
Szárnyvarrat, l. *sutura.*
— *fedő,* l. *sutura imbricata.*
— *összeforrt,* l. *sutura connata.*
Szegély l. *limbus.*
Szegélyezett l. *limbatus.*
Szegélytér l. *limbus.*
Szegfübarna l. *caryophylleus.*
Szegy l. *sternum.*
— *közép* l. *mesosternum.*
— *utó* l. *metasternum.*
— *elő* l. *prosternum.*
Szegylemez
— *alsó oldal* l. *epimerum* és *parapleurae appendiculatae.*
— *felső oldal* l. *episternum* és *parapleurae.*
Szegytövis, l. *xyphus.*
Szembetünően l. *evidenter.*
Szemesés l. *granulatus.*
Szemek l. *oculi.*
— *barázdás* l. *oculi canaliculati.*
— *csoportos* l. *oculi glomerati.*
— *csupasz* l. *oculi nudi.*
— *egyszerű,* l. *stemmata.*
— *elálló* l. *oculi distantes.*
— *félholdforma* l. *oculi semilunares.*
— *fiók* l. *oculi simplices, stemmata.*
— *gömbölyű* l. *oculi globosi.*
— *kiálló* l. *oculi prominentes.*
— *közelálló* l. *oculi approximati.*
— *osztott* l. *oculi partiti.*
— *összeérő* l. *oculi conniventes.*
— *összetett* l. *oculi compositi.*
— *pillás* l. *oculi superciliati.*
— *szőrös* l. *oculi hirti.*
Szemfolt l. *ocellus.*
Szemfoltos l. *ocellatus.*
Szemkeret l. *orbita.*
Szemöles l. *papilla, verruca.*
Szemölcsös l. *papillosus, verrucatus, verrucosus.*
Szennyessárga l. *luridus, ochraceus.*

Szentjánosbogár-félék l. *Lampyridae.*
Szénfekete l. *carbonarius.*
Széthajló l. *divergens.*
Szétszórtan l. *disperse.*
Szétterpesztett l. *divaricatus, expansus.*
Szilvakék l. *pruinus.*
Szilványok l. *branchiae.*
Szinfolt l. *plaga.*
Színjátszó l. *iridicolor* és *iridisans.*
Szipóka l. *antlia, glossa, proboscis promuscis.*
— *merítő* l. *haustellum.*
— *pödört* l. *glossa, rostellum involutum.*
— *szúró* l. *punctellum.*
Szipókaburok l. *glossotheca.*
Szitakötő-félék l. *Libellulidae.*
Szivacsos, l. *spongiosus.*
Szivforma l. *cordatus.*
— *visszás* l. *obcordatus.*
Szöcske-félék l. *Locustidae.*
Szög l. *angulus.*
— *vég* l. *angulus apicalis.*
Szöglet l. *angulus.*
— *váll* l. *angulus humeralis.*
— *paizs* l. *angulus scutellaris.*
— *csúcs, szárnyfedőké* l. *elytrorum angulus apicalis.*
— *varrat, belső, a szárnyfedőké* l. *elytrorum angulus suturalis.*
— *paizs, a szárnyfedőké.* l. *elytrorum angulus scutellaris.*
Szőresuklya l. *capillitium.*
Szőrös l. *pilifer, piliger, pilosus.*
Szőrösödő l. *pubescens.*
Szövőlepke-félék l. *Bombycidae.*
Szú-félék l. *Bostrichidae.*
Szunyog-félék l. *Culicidae.*
Szurokfekete l. *nigropiceus, piceus.*
Szürke l. *griseus.*
— *barna* l. *cervinus.*
— *egér* l. *murinus.*
— *fehér* l. *incanus.*
— *fehéres* l. *canus.*
Szürke *füst* l. *fumatus.*
— *hamu* l. *cinereus.*
— *ólom* l. *plumbeus.*
— *vörhenyes* l. *cervinus.*
Szürkekék l. *glaucus.*
Szürkésfehér l. *canus, incanus.*
Szürkéskék l. *caesius.*
Szűzen-szaporodás l. *parthenogenesis.*
Tagolt tojócső l. *tubulus.*
Talp l. *planta.*
— *húsos* l. *planta pulvillata.*
— *kefeforma* l. *planta scopacea.*
— *szemölcs pikkelyű* l. *planta lamellato-papillosa.*
— *szivacsos* l. *planta spongiosa.*
— *tapadó* l. *plantulae.*
Talpacskák l. *pelottae.*
Talpacska, *tapadó* l. *arolia.*
Tapogatók l. *palpi.*
— *alsó ajki* l. *palpi labiales.*
— *alsó állkapcsi* l. *palpi maxillares.*
Taraj l. *crista.*
— *nyakszirt,* l. *canthus occipitalis.*
Tarajos l. *cristatus.*
Tarka l. *festivus, variegatus.*
Tarkó l. *cervix.*
Támasztó l. *fulcra.*
Táska l. *bursa.*
— *párzó-táska* l. *b. copulatrix.*
— *viasz* l. *bursulae ceriferae.*
Távolálló l. *distans.*
Tegezszitakötő-félék l. *Phryganidae.*
Tejfehér l. *lacteus.*
Tekés l. *globosus.*
Teljesen l. *exacte.*
Tengerzöld l. *aquamarinus.*
Terecske, *szárny* l. *area.*
Termet l. *habitus.*
Testgyűrű l. *segmentum.*
Testszelvény l. *segmentum.*
Téglaforma l. *quadrangulare.*
Téglavörös l. *lateritius.*
Térd l. *genu.*
Térdelt l. *geniculatus.*
Térdes l. *fractus.*

Tisztasárga l. *flavus.*
Tojásdad l. *ovalis.*
— *visszás* l. *obovalis.*
Tojócső l. *ovipositor, terebra.*
— *tagolt,* l. *tubulus.*
Tojócső-fűrész l. *serra.*
Tojórovarok l. *ovipara.*
Tollas l. *pennatus, pinnatus.*
— *egyenlőtlenül,* l. *imparipinnatus.*
Tompa l. *obtusus.*
Tompor, l. *trochanter.*
Tor l. *thorax.*
— *elő* l. *prothorax.*
— *közép* l. *mesothorax.*
— *utó* l. *metathorax.*
Torburok l. *cyathotheca.*
Tornyos, l. *turritus.*
Torok l. *gula.*
Toroldal l. *pleurae.*
Torz l. *monstrosus.*
Tő l. *basis.*
Tökéletesen átlátszó l. *limpidus.*
Tölcsérforma l. *infundibuliformis*
Tömegesen l. *confertim.*
Tömötten l. *crebre.*
Tőr l. *cuspis.*
Tőrforma l. *ensiformis.*
Törös l. *mucronatus.*
Tövis l. *aculeus, spina.*
Tövises l. *aculeatus, echinatus.*
Tű l. *cuspis.*
Tühegyű l. *cuspidatus.*
Tündöklő l. *lucidus.*
Tüske l. *aculeus, spina.*
Tüskés l. *aculeatus, echinatus.*
Tüzpiros l. *ignitus.*
Ujjas l. *digitatus.*
Umbrabarna, l. *umbrinus.*
Utótor háta l. *metanotum.*
Ülő l. *sessilis.*
Üstök l. *corypha.*
Üstökös l. *capillatus.*
Üveges l. *hyalinus.*
Üvegszerű, l. *vitreus, vitrinus.*
Varrat, *szárnyfedőké* l. *elytrorum sutura.*
Varratszél, *szárnyfedőké* l. *elytrorum margo suturalis.*
Varratszöglet, *belső, a szárnyfedőké* l. *elytrorum angulus suturalis.*
Vasszínű l. *ferreus.*
Vájt l. *concavus.*
Váll l. *humerus.*
Vállbütyök l. *callus axillaris.*
Vállbütyök-lemez l. *frenum.*
Váll-lemez l. *scapulae.*
Váll-szöglet l. *angulus humeralis.*
— *szárnyfedőké* l. *elytrorum angulus humeralis.*
Váltakozva l. *alternatim.*
Veseforma l. *reniformis.*
Végbunkó l. *clava.*
Végszög l. *angulus apicalis.*
Vékonyodott l. *attenuatus.*
Vérvörös l. *sangvineus.*
Viasztáskák l. *bursulae ceriferae.*
Villa l. *furca.*
Világosan l. *distincte.*
Villás l. *bifurcatus.*
Virágbogár-félék l. *Cetoniidae.*
Visszás kúpforma l. *obconicus.*
Visszás szívforma l. *obcordatus.*
Visszás tojásforma l. *obovalis, obovatus.*
Vízipoloskák l. *Hydrocorisae.*
Viziskorpió-félék l. *Nepidae.*
Víztiszta l. *limpidus.*
Vonal l. *linea.*
Vonalas l. *lineatus.*
Vörös l. *ruber.*
Vörhenyes l. *rufus.*
Vörhenyesbarna l. *brunneus.*
Vörhenyesfehér l. *rubido-albus.*
Vörhenyes-szürke l. *cervinus.*
Vörös l. *ruber.*
— *barnás* l. *ferrugineus.*
— *bibor* l. *puniceus, purpureus.*
— *czinober* l. *cinnabarinus.*
— *jáczint* l. *hyacinthinus.*
— *láng* l. *ignitus.*
— *réz* l *cupreus.*
— *tégla* l. *lateritius.*
— *vér* l. *sangvineus.*

Vrestey cernus

Zafirkék l. *sapphirinus.*
Zavart l. *confusus.*
Zavartan l. *confuse.*
Zöld, *viridis.*
— *feketés* l. *atro-virens.*
— *fű* l. *gramineus.*
— *hagyma* l. *prasinus.*
— *olaj* l. *olivaceus.*
— *rézes* l. *aeruginosus.*
Zöld *sárgás* l. *flavo-virens.*
— *smaragd* l. *smaragdinus.*
— *tenger* l. *aquamarinus.*
Zöldellő l. *prasinus.*
Zöldesfekete l. *corvinus.*
Zöldessárga l. *flavo virens, prasinus.*
Zsírfényű l. *adiposus.*
Zsizsikfélék l. *Bruchidae.*

A Természettudományi Társulat kiadványaiból kaphatók még a következők:

Természettudományi Közlöny, pótfüzetekkel, I—XXV. kötet, 1868—1893. Szerkesztették **Szily Kálmán, Pethő Gyula, Fodor József, Paszlavszky József, Lengyel Béla** és **Entz Géza,** 915 ívnyi tartalommal, 1797 rajzzal és 15 műmelléklettel. — Ára együttesen 88 forint. Külön csak a következő kötetek kaphatók: I., V., VI., VIII., IX., XI., XII., XIII., XIV., XV., XVI., XVII., XVIII., XIX., XX., XXII., XXIV. Egy-egy kötet 3 frt, a XX., XXII., XXIV., XXV. kötet a Pótfüzetekkel 4 frt. Egyes füzetek 30 krajczárjával kaphatók.

Monografiák és egyéb kiadványok:

Bartsch: *A sodró-állatkák (Rotatoria) és Magyarországban megfigyelt fajaik.* 4 műlappal. 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Békessy: *A tejgazdaság és sajtkészítés.* 202 rajzzal. 2 frt.

Csanády-Plósz: *A borászat könyve.* 47 rajzzal. Bolti ára 4 frt, tagoknak 3 frt.

Czógler: *A fizikai egységek.* 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Daday: *Magyarországi Cladocerák magánrajza.* 4 táblával. 2 frt.
— *A magyarországi Myriopodák magánrajza.* 4 táblával. 2 frt.
— *A magyar állattani irodalom ismertetése* 1880—1890-ig. 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Emlékkönyv, a Természettudományi Társulat életének félszázados évfordulója alkalmából, 150 szövegbeli és 6 tábla rajzzal. Bolti ára 6 frt, kötve 7 frt; tagoknak 4 frt, kötve 5 frt. (Lásd a Könyvk. Váll. 7. cziklusát.)

Entz: *Tanulmányok a véglények köréből.* 1 kötet. 6 frt, tagoknak 4 frt.

Filarszky: *A charafélék.* 20 ábra, 5 tábla rajz. 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Greguss: *Összegyűjtött értekezései,* kötve 2 frt 50 kr.

Gruber: *Útmutatás földrajzi helymeghatározásokra.* 28 rajzzal. 2 frt.

Hazslinszky: *A magyar birodalom zuzmóflórája.* 2 frt.
— *A magyar birodalom mohflórája.* 2 frt.

Hegyfoky: *A májushavi meteorológiai viszonyok Magyarországon.* 2 frt 50 kr., tagoknak 2 frt.

Hensch: *Az okszerű talajmívelés.* 117 rajzzal. 2 frt, tagoknak 1 frt 50 kr.

Herman: *Magyarország pókfaunája.* 3 kötetben, 10 táblával (csak a II. és III. kötet kapható 8 frtért).

— *A magyar halászat könyve.* I., II. kötet 290 rajzzal és 21 műlappal. Fűzve 12 frt. (Lásd a Könyvk. Vállalat V-ik cziklusát.)

— *Petényi J. S. a magyar tud. madártan megalapítója,* arczképpel és színes műlappal. 4 frt, tagoknak 3 frt.

Inkey: *Nagyág földtani és bányászati viszonyai.* 23 rajzzal. 2 frt 50 kr., tagoknak 2 frt.

Krenner: *A dobsinai jégbarlang.* 6 színes táblával. 1 frt 50 kr.

László: *Magyarországi agyagok chemiai elemzése.* Ára 50 kr.

Pungur: *A magyarországi tücsökfélék természetrajza.* 6 tábla rajzzal. 2 frt 50 kr., tagoknak 2 frt.

Schenzl: *Útmutató meteoritek megfigyelésére.* 2 rajzzal. 10 kr.

— *Magyarország földmágnességi viszonyai.* 9 frt, tagoknak 7 frt.

— *Útmutatás földmágnességi helymeghatározásokra.* 113 rajz. 2 frt.

Simonkai: *Erdély edényes flórája.* 5 frt, tagoknak 4 frt.

Stahlberger: *Az árapály a fiumei öbölben.* 8 táblával. 2 frt.

Szilasi: *Czukrok. Czukros anyagok megvizsgálása.* 1 frt 50 kr., tagoknak 1 frt.

Szinnyei: *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete, 1472-től 1885-ig.* (Száz arannyal jutalmazott pályamű.) 4 frt.

Ulbricht: *Adatok a must- és borelemzés módszereihez.* Ára 1 frt.

Vángel: *Állatok konzerválása gyüjtemények számára.* 1 frt, tagoknak 70 kr.

Természettudományi Könyvkiadó-Vállalatból:

IV. *cziklus* (1881—1883)	5 kötet	18 frt
V. *cziklus* (1884—1886)	4 kötet	18 frt
VI. *cziklus* (1887—1889)	12 kötet	18 frt
VII. *cziklus* (1890—1892)	8 kötet	18 frt

Népszerű természettudományi előadások gyüjteményéből egyes füzetek.

EGYETEMI ÁLLATTANI INTÉZET
KÖNYVTÁRA - DEBRECEN

0054753